ЖІНОЧИЙ СВІТ

WOMAN'S WORLD

Ч. 10 ЖОВТЕНЬ 1957

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік VIII Жовтень, 1957 Ч. 10

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редаґує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 791 Winnipeg, Man., Canada
Ціна одного числа — 25 ц.
Річна передплата в Канаді, в ЗДА й інших країнах $3.00, піврічна $1.75.
Річна передплата в Англії і Австралії 1½ ф. штерл.
Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol. VIII October, 1957 No. 10

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada.
Edited by Editorial Committee.
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 791 Winnipeg, Man., Canada
Single copy — 25 c.

Yearly subscription in Canada, U. S. A. and other countries — $3.00.
Half year subscription — $1.75.
Yearly subscription in Great Britain and Australia — £1½.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL, Post Office Department, Ottawa.

ЗМІСТ

Обгортка Володимира Баляса

ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

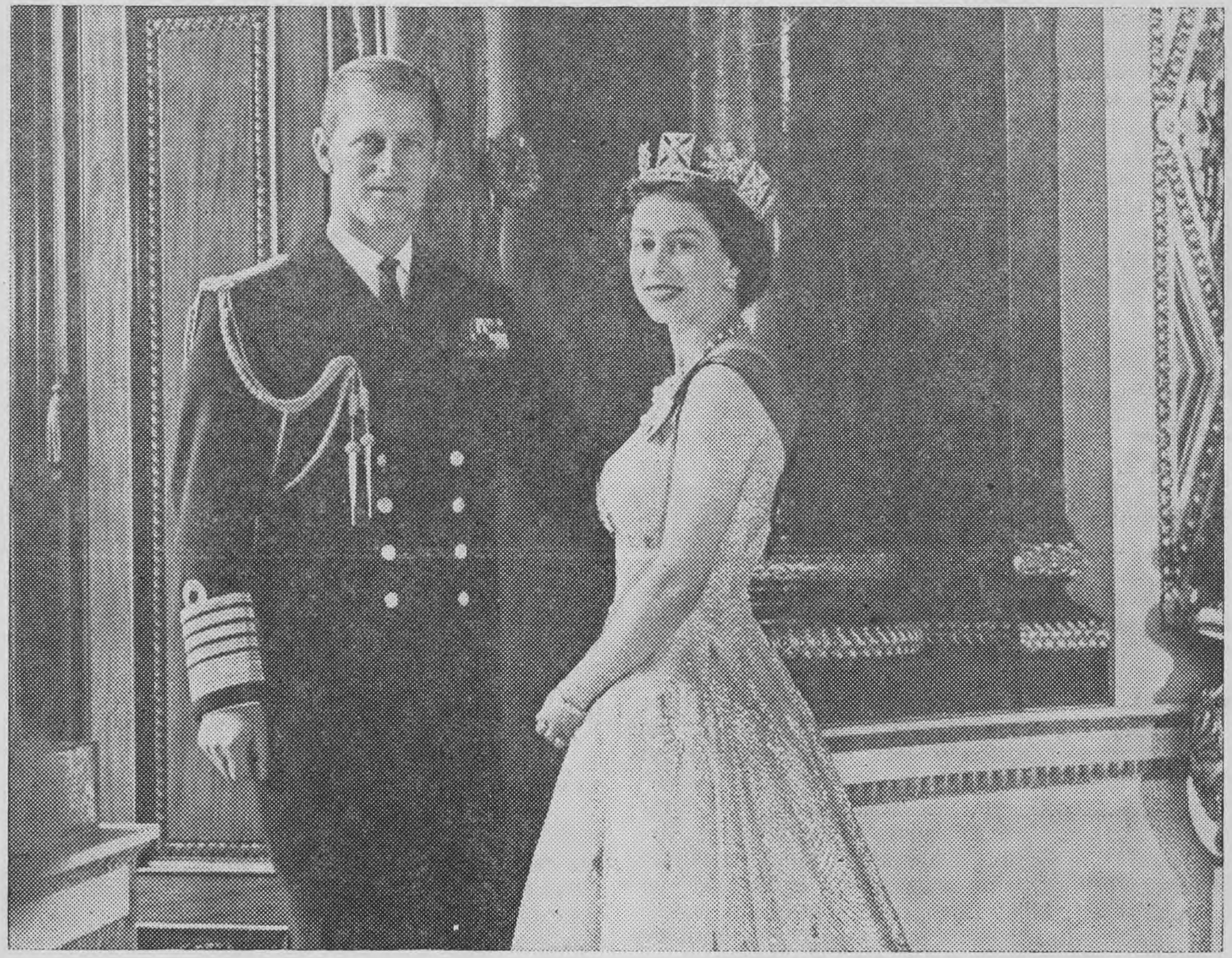
АНГЛІЯ:
Federation of Ukrainians in Great Britain
78, Kensington Park Road
London W. 11
England

ФРАНЦІЯ:
Mme Nina Kovalenko
5 Gasnier Guy
Paris 20
France

АВСТРАЛІЯ:
Mrs. Ivanna Durbak
489 Melbourne Rd.
Newport, Vic.
Australia

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК VIII ЖОВТЕНЬ, 1957 Ч. 10 (94)

БОЖЕ, ОХОРОНЯЙ ЇЇ!

З великим ентузіязмом і достойністю вітали канадійці й американці королеву Єлисавету II і її чоловіка, князя Филипа, під час їх гостини в Канаді, а опісля в З'єдинених Державах Америки.

Королівська пара прибула до Канади 12 жовтня ц. р., а відлетіла з Ню Йорку назад до Англії 21 жовтня ц. р.

В Оттаві королева відкрила офіційно першу сесію 23-го парляменту — це вперше в історії Канади відбулась така подія — та виконала багато інших функцій впродовж свого побуту в Канаді й Америці.

Всім урочистостям приглядалися мільйони канадійців і американців на своїх телевізійних апаратах. Королева, молода, гарна й велична, зо своїм вродливим чоловіком Филипом полонила серця всіх і певно всі щиро бажали їй правити Коммонвелтом ще довгі-довгі й щасливі літа.

Дай Боже, щоб ці бажання сповнились. Охороняй, Господи, і щасти їй!

ІВАН БОДНАРУК

"Книги – морська глибина..."

Вже на світанку історії людства книжка стала володаркою умового життя людини. З хвилиною, як тільки людина навчилася закріплювати свою думку письмом і через те побільшувати свій досвід надбанням і досягненням минулих поколінь, зросла теж величезна роля книжки. Тому вже в глибокій старовині, на тисячі літ до нашої ери, були в Єгипті, Вавилоні й Китаї багаті й систематично ведені бібліотеки.

Але щойно з винайденням друку, себто від XV ст., стала книжка головним чинником загальної освіти та розповсюднилась між широкими масами. Може кому й дивно, що таку велику ролю людство приписувало завжди книжці. Але ж пам'ятаймо, що книжки — це ідеї, а все, що діється в людському житті, діється через ідеї. Щобільше, ми, не переборщуючи, можемо сміло сказати, що три або чотири книжки володіють сьогодні цілим світом! Дивиться, що зробила книга Веди зо Східньої Індії, Коран Магомета з Туреччини, твори Конфуція з Китаю! Якщо розбиті тюркські племена, які себе раніш безпощадно поборювали, з'єдинилися в один могутній турецький народ, що в XVI і XVII ст. завоював велику частину Европи, перед яким тремтіла вся тодішня Европа, то цю свою могутність завдячувала Туреччина Коранові, тій одній книжці, яка ще сьогодні є святощами магометанських народів і виповнює зміст їхнього життя. А наша Євангелія, св. Письмо, чи не зруйнувала могутньої римської імперії й не заволоділа світом? Філософи видумують різні нові ідеї, як соціялізм, комунізм, нацизм, але всі вони ніяк не можуть дати щастя людству, і сьогодні, після двох страшних світових хуртовин, людина переконується, що тільки тоді буде щастя й добро у світі, коли народи зачнуть здійснювати в політично-суспільному житті ті високі ідеї, які замкнені в християнській Євангелії, отій книжці, що вічно триватиме. Яке значення має нераз одна маленька книжка, ми бачили недавно на прикладі твору Гітлера, "Mein Kampf". Та книжка потрясла підвалинами Европи, розбурхала криваву світову війну. "Mein Kampf" і наша св. Євангелія доказують, що народи є щасливі або ні, залежно від тієї писаної думки, що стала для них надхненням. "Mein Kampf", одна книжка, розклала і знищила Німеччину, св. Євангелія володіє світом уже майже дві тисячі років і далі завойовує світ і людство, втомлене всякими новими ідеологіями.

Про виховне значення книжки багато говориться вже в найдавніших пам'ятках нашої літератури. Що книжка вже в давніх часах виховувала й мала великий вплив на наших предків, хай скажуть ось такі цитати із Збірника Святослава в XI столітті: "Коли читаєш книжку, не спішися, щоб її якнайшвидше прочитати, але зрозумій, що говорить книжка і тричі вертайся до одного розділу. Узда для коня є кермою, а для праведної людини є такою кермою книжка. Як не може постати корабель без цвяхів, так людина не може стати доброю без читання книг. Чим зброя для вояка, або вітрила для корабля, тим читання книжок для праведної людини". А в іншім пам'ятнику староукраїнського письменства читаємо: "Книги є подібні до глибини моря; хто в них пірне, виносить дорогоцінні перли". Це та сама думка, що її в новіших часах висловив І. Франко:

> Книги — морська глибина...
> Хто в них пірне аж до дна,
> Той, хоч труду мав досить,
> Дивні перли виносить.

Велике виховне значення книжки ілюструє нам у XIX ст. поява Шевченкового "Кобзаря" на землях галицької України. Люди, особливо молодь, просто видирали собі з рук "Кобзаря", вивчаючи його цілого напам'ять, одну видерту картку переховували як найдорожчі святощі. Поява творів Шевченка викликала величезне піднесення духа. "Кобзар" став для нас святою книгою, неначе другою Євангелією. Наша молодь перевиховалась на нім; одна книжка перетворила світогляд української молоді. "Кобзар", одна невеличка книжка, спричинив переворот у житті 40-мільйонового народу, дав йому ідеали, до яких він почав прямувати й за здійснення яких він почав боротися. Одній книжці завдячуємо те, що з етнографічної некультурної маси ми стали народом, свідомим своєї мети.

Коли приглянемося до історії життя великих людей, знайдемо цікаві дані до характеристики виховного значення книжки. Наполеон прочитував постійно кілька книжок на тиждень. Мольтке напередодні битви під Седаном читав "Фавста". З того бачимо, що книжка не тільки виховує, розвиває уяву й дає приємність; вона дає теж інші вартості, коли її любили такі люди. як Наполеон і Мольтке, що, здавалося, не мали нічого спільного з літературою. Видно, що книжка може загартувати людину й дати їй силу; видно, що вона зміцнює ум, робить його ґнучким, живим, енерґійним. Тому то вже в першому столітті існування письменства і християнства на наших землях розуміли наші предки величезне значення книжки. Тому то вже на світанку нашої історії цінили давні українці книжку, як головне джерело освіти. Що наш народ уже від найдавніших часів розумів велику вагу книжки й освіти, вказує найкраще

ОЛЕНА ЗАЛІЗНЯК

ЖІНОЧА ПРЕСА

Ще з Рідного Краю перейнято звичай присвячувати деякі дні в році, а то й цілі місяці українській книжці, українській пресі. По традиції, започаткований "Просвітою" у Львові, призначено й тут, у Канаді, місяць жовтень на те, щоб у ньому улаштовувати свята друкованого слова, переводити акцію посиленого закупу книжок, присвячувати більше уваги читанню та обговоренню літературних творів. Майже всі жіночі організації, а Відділи ОУК зокрема відмічають у місяці жовтні "Свята книжки" чи загалом друкованого слова окремими сходинами, виставками книжок — творів українських письменниць, закупом більшої кількости книжок до бібліотек і т. п.

Пригадується з цієї нагоди і про працю минулих літ у цій ділянці. Читачки жіночого журналу зацікавлені в першу чергу тим, що робили українські жінки в справі поширення друкованого слова між своїми членками. Одним з таких засобів є видавання і поширювання між жіноцтвом власної преси, часописів чи журналів. Цим разом хочемо дати короткий перелік тих періодиків жіночих журналів чи окремих сторінок, що появлялися дотепер.

Продовж XIX-го століття, в час українського відродження на українських землях, під російською займанщиною була заборона українського друкованого слова, отже не існувала взагалі українська преса.

Українські письменниці містили свої твори в галицьких виданнях. Ганна Барвінок, Олена Пчілка, Леся Українка, Людмила Старицька, Дніпрова Чайка і інші співпрацюють у жіночому альманаху "Перший Вінок", виданому у Львові (1887-го року) Н. Кобринською і Оленою Пчілкою. Проблема української жіночої преси стає актуальною на західніх українських землях (Галичина) під кінець XIX-го ст. зо зростом і поширенням жіночих організацій та зацікавленням жіноцтва питаннями фемінізму, що набирав значення в Західній Европі і в Америці.

"Лада", перший в Україні журнал призначений для жінок, видаваний у Львові 1853 року С. Шеховичем у москвофільському дусі, не був органом свідомого українського жіноцтва, ані його словом. Не була ним і "Русалка", що виходила як двотижневик в роках 1868-69 у Львові.

Н. Кобринська перша видвигає в своїх писаннях потребу жіночої преси як трибуни для українського інтеліґентного жіноцтва. Участь жінки в громадському житті, її освіта, позиція у своїй власній суспільності і політична та економічна рівноправність були проблемами, що мали лягти в основу жіночого часопису. Однак незважаючи на зацікавлення ідеями і плянами Кобринської "Клюб Русинок" у Львові, найбільше тоді жіноче товариство, до якого зверталася Кобринська, не прийняло пропозиції Кобринської взяти на себе видання жіночого часопису, не маючи на це фондів і не передбачаючи числа передплат, потрібного для покриття коштів видання.

Пізніше, незалежно від заходів Кобринської, гурт молодих жінок з "Кружка Українок" видавав впродовж 1908-9-их років місячник "Мета" — "часопис для поступового

факт, що дуже часто порівнює він неграмотну людину із сліпцем, темним.

Людина, маючи змогу користати з книжки, підносить рівень своєї культури, бо користає з того, що минулі покоління набули й перевірили довголітньою важкою працею. Книжка перестерігає людину перед помилками, які робила одиниця або й цілий народ у минулому. Книжка зв'язує нас з цілим світом і людством, вона ублагороднює людину, озброює її до життєвої боротьби, дає лік на терпіння. В книжці має людина змогу знайти розвагу й піддержку в хвилинах зневіри, радість і вдоволення в хвилинах смутку й горя. Чим є чиста джерельна вода для спрагненої і втомленої людини, тим є книжка для людини, що має щастя з неї користати.

Уляна Кравченко, що її десяті роковини смерти святкуємо цього року, каже у своїх "Афоризмах": "Читання це праця, великий, важкий повільний труд. Картки треба обертати неначе скиби землі, і слово кожне обернути, важке слово, глядіти-розважати, щоб у книзі віднайти живе серце безсмертного духа. Книгу треба серцем відчути, оживити... Книга — обличчя автора; в кожній книзі цілющий чар або вбивча отрута..."

Не можна собі сьогодні уявити культурної людини без книжки. Не можна назвати культурною й таку українську хату, де нема української книжки, бодай одного нашого часопису, де нема бодай малої бібліотеки. Нам треба частіше пригадувати те, що написав інж. Ю. Лісовий у статті "Наша сила на фронті друкованого слова". (Календар "Нового Шляху", 1956):

"Коли вам хтось покаже хочби й дуже грубу банкову книжку, не згинайте перед ним голови, не знімайте шапки, коли він не має власної бібліотеки і жадної газети".

жіноцтва", з ініціятиви і за редакцією Дарії Шухевич-Старосольської. До редакційної колеґії належали: Олена Охримовичівна (Залізнякова), Євгенія Цеглинська, Ірина Січинська.

Кілька чисел додатку до щоденника "Діло", що під назвою "Жіноче Діло" появилися 1912-го року за редакцією Олени Кисілевської, були новою, теж короткотривалою спробою жіночого часопису.

В роках визвольних змагань, 1918 р. появляється в Києві, з ініціятиви жінок "Старої Громади" — "Жіночий Вістник", який припинили воєнні події.

В повоєнних роках 1919-20 виходить у Львові "Наша Мета", двотижневик, згодом тижневик для працюючого жіноцтва, деякий час як узагалі одинокий український часопис в Галичині. Підписувала його як видавець і редактор Дарія Старосольська.

В половині 20-их років справа жіночого часопису стала на стільки актуальна, що нею зацікавилися і жіночі організації і окремі одиниці.

Від 1925-го року виходить у Коломиї за редакцією Олени Кисілевської "Жіноча Доля", плянована зразу як орган "Союзу Українок", вона остаточно стала незалежним популярним приватним двотижневиком для широких кругів українського жіноцтва, присвяченим культурно - освітним, виховним і господарським справам. Видавцем і головним редактором була Олена Кисілевська. Завдяки живому й постійному її контактові з жіночими організаціями та їх членством, "Жіноча Доля" з'єднує собі щораз більше передплатниць і співробітниць та матеріяльну піддержку в кругах крайового жіноцтва і серед заморської еміґрації. "Жіноча Доля" виходила до 1939 року зразу з додатком "Жіноча Воля", а від 1937 року з окремою газеткою для сільського жіноцтва. "Жіноча Воля" присвячувала особливу увагу хатній господарці селянки, відживі і гігієні дітей. "Жіноча Доля" і "Жіноча Воля" виконували впродовж ряду літ дуже корисну культурно-освітну роботу. До редакційної колеґії "Жіночої Долі", крім видавця і головної редакторки О. Кисілевської належали жінки з інтеліґентських кругів Коломиї: Б. Б. Тимкевичева, Микитчукова, Мельникова, Чайківська. Дописували до "Жіночої Долі" визначні письменниці і громадянки: Уляна Кравченко, Софія Русова, Наталя Королева, М. Дучимінська, М. Омельченко й молодші: Дарія Віконська, Софія Яблонська, Ірина Вільде і ін.

Кооператива "Українське Народнє Мистецтво', основане 1923 року гуртком молодих дівчат з високою освітою і студенток (основниці Ст. Савицька, що подала ініціятиву, Ст. Чижович, М. Громницька, І. Макухівна (Павликовська), І. Бонковська, С. Федаківна (Мельникова), С. Охримовичівна) видає з 1925 року журнал-двотижневик "Нова Хата", що виходить до 1939 року. Плекання домашньої культури, опертої на українській історичній традиції та народньому мистецтві й естетичному приміненні народніх мотивів та виробів до улаштування модерної "нової хати", були головним завданням журналу.

Олена Залізняк, авторка статті й редакторка місячника "Мета" в 1908 - 9 рр.

В тій ділянці журнал виробив собі признання і авторитет не тільки у своїх передплатниць, але й у загалу галицької інтеліґенції. Часописи "Жіноча Доля", "Жіноча Воля", "Українка", "Жіночий Голос" і "Господарсько - Кооперативний Часопис" часто користувалися узорами і проєктами "Нової Хати". Журнал був відзначений на виставці преси у Празі 1933 року. За редакцію відповідала М. Громницька, редаґували М. Фуртак-Деркач, пізніше Ліда Бурачинська, знавець народнього мистецтва й талановита журналістка. Крім провідниць кооперативи "Українського Народнього Мистецтва" до Редакційної Колеґії належали: Ірина Ґурґула, М. Морачевська, Я. Музика — мисткині і знавці народнього мистецтва. В "Новій Хаті", у літературнім відділі містили свої твори Галина Журба, Катря Гриневичева, Уляна Кравченко, С. Яблонська, Леся Верховинка, Софія Парфанович і ін.

Зріст клітин "Союзу Українок" та його членства й допомога Союзу Українок Америки створили фінансову базу для органу Централі Союзу Українок у Львові, якого видання обговорювано впродовж десятиліття. Стає ним "Жінка", ілюстрований місячник (відтак півмісячник) від 1935 до 1939 рр. як офіційний журнал Союзу Українок за редакцією М. Рудницької і О. Федак-Шепарович. Політична рівноправність жінки на українських землях, окупованих Польщею, вимагала від жінок по-

неволеної нації особливого громадського й політичного вироблення та національної свідомости. Офіціоз Централі Союзу Українок, найбільшої жіночої організації, поставив собі за завдання трактувати ті проблеми з точки погляду української жінки-громадянки і в насвітленні новітнього фемінізму, що в усі суспільні й політичні проблеми бажає внести також і свої впливи; специфічно жіноче розуміння і підхід до всіх актуальних питань. В такому дусі трактує "Жінка" теж і організаційні справи клітин Союзу Українок. Для членства сільських кружків видає Союз Українок з 1938 року популярний місячник "Українка" за редакцією Марії Струтинської. Під час завішення Союзу Українок польською владою, замість названих часописів виходить короткий час (1938 р.) двотижневик "Громадянка" за редакцією М. Рудницької, тоді голови Союзу Українок і посолки до сойму.

Мілена Рудницька, редакторка органу Союзу Українок "Жінка".

Олена Кисілевська, редакторка двотижневика "Жіноча Доля".

Вироблене перо редакторок і співпраця таких жінок як С. Русова, К. Малицька, Г. Чикаленко і ін. надавали обличчя журналам Союзу Українок. Органи Союзу Українок, а також і "Жіноча Доля" були за своїм заложенням надпартійні, так як і "Нова Хата", та по причині партійної приналежности редакторок і більшости членства Союзу Українок були зближені до УНДО. Партійний характер мав півмісячник "Жіночий Голос", орган "Союзу Українських Працюючих Жінок" ("Жіночих Громад" — радикальної партії), що за редакцією Ф. Стахової і за участю відомої кооператорки й письменниці І. Блажкевичевої і Н. Муринової виходив у Львові 1931-39 рр.

Війна в 1939 р. припинила жіночі часописи, що були всі на дорозі дальшого зросту і поширення. Те саме відноситься і до жіночих сторінок, що появлялися періодично в різних галицьких часописах: в "Господарсько-Кооперативнім Часописі", "Новому Часі" і інших часописах видання І. Тиктора, "Новій Зорі", "Місіонарі" і ін.

Українські жінки, що з причини другої світової війни опинилися в таборах "ДП" Німеччини й там зорганізувалися в "Об'єднанні Українських Жінок", очолюванім І. Павликовського, видають в рр. 1946-50 в Авґсбурзі журнал "Громадянка", що виходив до переселення еміґрації за море (за редакцією Л. Івченко до 1949 року, а по її виїзді — М. Донцової). Співпрацювали: В. Шпаківська, О. Чехівська, О. Павловська; у відділі красного письменства К. Гриневичева, О. Лятуринська, О. Кисілевська, С. Парфанович, Д. Ярославська, в інших ділянках Л. Дражевська, М. Голуб, Л. Бурачинська і ін. Турботи про невідрадне положення і невідоме майбутнє жінок скиталок, виховання і опіка над дітворою, практичні господарські поради, організаційні ділянки Об'єднання Українських Жінок, а також і теоретичні справи з ідеології жіночої праці були головними темами статтей "Громадянки".

Жінки в країнах найбільшого поселення української еміґрації в З'єдинених Державах Америки й Канади, що піддержували до війни матеріяльно крайові жіночі часописи, мали і свої власні, у формі жіночих сторінок при українських тижневиках, а також окремі жіночі журнали.

В рр. 1933-4 виходив у Пітсбурґу ілюстрований місячник "Жіночий Світ", що інформував про працю жінок на рідних землях і закликав українських іміґранток до активної участи у праці місцевих організацій.

В 1938 р. під тою самою назвою появляється місячний додаток тижневика "Українська Зоря" в Детройті. Редакторкою обох видань "Ж. С.", що були ведені в національно-патріотичному дусі, була Маруся Бек (відома тепер як радна великого міста Детройту).

Органом Союзу Українок Америки є журнал "Наше Життя", що виходить у Філаделфії від 1944 р. за редакцією Кл. Олесницької, відтак О. Лотоцької, а від 1950 року Л. Бурачинської. З приїздом нової іміґрації і збільшенням активного жіноцтва в рядах СУА "Наше Життя" стає незалежним сучасним жіночим часописом у вільному світі, а друкована в ньому сторінка Світової Федерації Українських Жіночих Організацій робить його трибуною об'єднаних в СФУЖО жіночих організацій з різних країн чотирьох континентів. На сторінках "Н. Ж." стрічаємо імена найвидатніших сучасних письменниць, учених і журналісток. Органом Союзу Українок Канади є його сторінка в тижневику "Український Голос" у Вінніпеґу, що обговорюється в ній організаційні справи С. У. К. і жіночих ґуртків при православних громадах та містить статті на теми виховні й господарські. Редакторки Савеля Стечишин, Д. Янда, Н. Когуська, дописують до сторінки "У. Г." О. Войценко, Д. Гаврисишин і ін.

"Новий Шлях" у Вінніпеґу мав з 1934 р. постійну рубрику Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб. Організаційні справи канадійських українок в рядах ОУК, освітні й виховні справи та заклики до матеріяльної допомоги визвольній боротьбі на західніх українських землях, творили зміст сторінки ОУК. Відповідали в різних роках за зміст: А. Павличенко, С. Бубнюк, М. Ґуляй, Р. Ковальська, Є. Ситник.

Від січня 1950 року ОУК видає окремий і одинокий в Канаді жіночий журнал місячник 'Жіночий Світ", зразу за редакцією К. Кандиби і д-р Н. Синявської, а від 1951 р. Ст. Бубнюк.

В "Жіночому Світі" має свій відділ споріднений ідеологічно з ОУК Український Золотий Хрест з ЗДА. Організаційні справи Централі і Відділів ОУК та УЗХ, статті на культурно-освітні, жіночі й виховні та господарські теми творять зміст журналу. Блище співпрацюють з журналом, К. Антонович, С. Парфанович, Є. Стахова, Т. Кошиць, І. Зельська, Ірена Книш, С. Лемішкова, О. Бризгун, Леся Храплива, І. Чорнобривець, О. Лятуринська і ін.

Видаваний чужинцем тижневик "Канадійський Фармер" у Вінніпеґу має теж і жіночий відділ інформативного характеру — донедавна за редакцію відповідала Ірена Книш, тепер Д. Яндова.

Централя Ліґи Українських Католицьких Жінок має свою сторінку в "Нашій Меті" в Торонті, яку редаґує п. Іванна Петрів, а співпрацюють визначні діячки з рядів ЛУКЖ і симпатиків.

Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України має також сторінку в тижневику "Гомін України" за ред. п. Солонинки.

Окремі жіночі сторінки чи періодичні публікації статтей про жіночі справи мають також і інші часописи в ЗДА, Полудневій Америці, Австралії та Европі.

Усі жіночі журнали і "жіночі сторінки" видавані з чисто ідейних мотивів, оперті на основах християнської моралі й етики та на принципах української національної державницької ідеології. Вони виконували й тепер виконують дуже корисну працю, головно в організаційній, культурно-освітній, виховній і гуманітарній ділянках, незалежно від приналежности до різних партій чи угруповань, своїх ближчих організаційних завдань та рівня поміщуваного в них матеріялу.

Ілюстровані журнали "Радянська Жінка" і "Українка", що від ряду літ виходять у Києві як видання Державного Союзу Професійних Спілок і Спілки Радянських Мистців і Письменників не можна уважати вільним словом української жінки з рідних земель. Їх зміст залежний від кожночасної політики уряду СССР та наказу комуністичної партії.

Брак місця і потрібних матеріялів не дозволяють подрібно подати та обговорити докладно історії жіночої преси. Цей короткий і загальний перелік починів і осягів з минулих літ на рідних землях і теперішніх на нових місцях поселення, має за завдання пригадати нашим читачкам про давно прийнятий звичай відсвяткувати день друкованого слова в місяці жовтні. Відсвяткувати не тільки згадкою, сходинами чи навіть виставкою книжок чи часописів, а в першу чергу посиленою акцією в користь своєї преси, моральною і матеріяльною піддержкою українських видань і преси в загалі, а жіночих журналів і творів письменниць зокрема.

На книгарських полицях спочивають твори не тільки українських клясиків — хочби повне видання творів Лесі Українки, а й тут, у ЗДА й Канаді, друковані чи й писані по другій світовій війні твори Галини Журби, Софії Парфанович, Докії Гуменної, Людмили Коваленко, Оксани Лятуринської, Дарії Ярославської, Ірини Пеленської і ін. Чи хоч би оповідання молодої авторки Віри Вовк, збірки поезій і оповідань для дітей — ось хоч би "Бедрик" Лятуринської. Писали їх авторки не для себе, а для нас усіх, як духовий дарунок для сучасних і прийдешніх поколінь української спільноти. А журнали "Наше Життя" і "Жіночий Світ" не тільки ждуть, але і вповні заслуговують на нових передплатниць.

АНДРІЙ КАЧОР

МІРА КУЛЬТУРИ Й СИЛИ НАРОДУ

(З приводу: Місяць жовтень — місяць української книжки і місяць ощадности в українській кредитовій кооперації)

Міра культури народів на землі не завжди була однакова. Її міряли різно. Зо зміною часів змінялася і міра на оцінку культури того чи іншого народу.

Сьогодні дехто хоче мірити культуру народу кількістю вироблених авт, куплених телевізійних апаратів, кількістю з'їдженого масла чи м'яса. Одначе правдивою мірою культури народу, покищо ще безспірно, всі державні, церковні та суспільно-громадські провідники уважають культурний стан народу, його літературно - наукову продукцію і його літературно - наукову консумцію, його культурно-наукові установи, видавництва, пресу...

Не будемо застановлятися сьогодні над тим, як мається ця справа в нас, а як у других народів у сучасну добу. Обмежимося тільки до ствердження, спертого на докладній аналізі нашого сучасного суспільно-громадського життя, що в нас останньо завважується перевагу матеріяльного чинника над духово-ідейним, тоді коли в наших батьків і дідів переважав ідейно-духовий підхід до життя над матеріяльним. Доказів на це багато: на рідних змелях з темного панщизняно-кріпацького раба постав упродовж двох поколінь зрілий нарід, що зумів розбудувати всі ділянки культурного, господарського й політичного життя до власної держави включно. А в Канаді чи ЗДА це саме покоління зуміло поставити й розбудувати наше церковне життя, до самостійних метрополій включно, побудувати народні доми, школи, бібліотеки, господарські установи та добитися великих політичних успіхів (посли, сенатори, судді, міністри, катедри української мови на університетах тощо).

Коли ж приложимо цю останню міру до нас, до сучасного українського покоління в Канаді і ЗДА, то побачимо, що наша суспільність завертає з дороги культури й науки на шлях політичної і економічної діяльности, а ще більше на шлях приємних розваг, а це може в майбутньому мати погані для нас наслідки.

Багато з-поміж нас, головно чоловіків, головну мету суспільної роботи бачать у політичній свідомості нашої спільноти, а нашу громадську силу міряють кількістю посольських місць в провінційнім чи домініяльнім парляменті.

Інші бачать повний порятунок і охорону перед асиміляцією в розбудові господарського сектора нашого життя. Вони кажуть: все пусте — добра крамниця, фабрика, спілка, кооператива, власний банк — це наша база, а все інше прийде само собою.

Тим часом життя і досвід показують нам що інше, а саме: найкраще навіть розбудоване господарське та політичне життя не доведе нас до бажаної мети, коли не будемо мати належно розбудованої української науки, української літератури, коротко — коли не поставимо на належній висоті національно-культурної роботи.

Гармонія цих трьох суспільно-громадських чинників, культурно - освітнього, господарського й політичного, є основою національної будівлі. Економічний розвиток народу — це його фундамент. Культура й освіта — це будівля, а політичні осяги — це покрівля будівлі.

Новочасна національна спільнота не може бути незабудованою площею, не може бути фундаментом без будівлі, ані будівлею без фундаменту та покрівлі (даху). Економічні здобутки приватного чи кооперативного характеру можуть отворити в нашій спільноті нову клясу чи верству купців, фінансістів, фабрикатів, сама культурно-наукова чи освітна праця може створити нову, більш освічену верству нашої спільноти, але ніколи повноцінного зрілого народу. Щойно синтеза цих трьох названих чинників в гармонійній цілості дає запоруку гармонійного розвитку і всесторонньої сили.

Місяць жовтень — це місяць української книжки й місяць ощадности в українській кредитовій кооперації.

Купно української книжки помагає батькам у вихованні дітей, допомагає нам у поширенні нашого знання про українську справу та допомагає культурно - науковим установам і видавництвам продовжувати свою працю.

Складання ощадностей в українській кредитовій кооперації допомагає нам власними руками будувати наше власне господарське життя — базу всякої культурної і політичної роботи.

А коли поставимо нашу культурну й господарську працю на здорові національні основи, тоді й наші політичні осяги в Канаді будуть ще більші, а також і український нарід на українських землях, під большевицько - московською окупацією, буде мати більше надії на нашу моральну й матеріяльну поміч, коли до цього буде потреба.

Ці думки піддаємо нашому жіноцтву, яке тримає "три угли" наших родин і нашої спільноти в своїх руках, під розвагу, сподіючись її позитивного впливу на нашу молодь — і чоловіків.

СТЕФАНІЯ БУБНЮК

З КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНЬОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ

(Продовження)

Як уже було згадано, в програму Конференції МЖР було включено багато розвагових імпрез. Одною з них була поїздка до Оттави, що відбулася 7 червня, чергового дня після урочистого відкриття Конференції МЖР.

В означеній годині вранці виїхало нас около 400 жінок 10-ма великими автобусами на цілий день до Оттави.

Погода була прекрасна, така як тільки може бути в Східній Канаді під час зустрічі пізньої весни з раннім літом. Це така сполука, якої всі три інших пор року не заступлять. Вона манить і чарує та водночас наповнює всю істоту якимсь дивним і хвилюючим дожиданням.

Чи то підо впливом природи чи під враженнями Конференції, учасниці поїздки були в особливому настрої. Нас огортало невимовне хвилювання та дожидання чогось надзвичайного. Ми ж бо їхали до канадійської столиці, що для більшости з нас була зовсім невідома.

Дорога, онтарійський "гайвей", добра, автобуси поспішали одні за одними скоро й незадовго, мабуть, за три години, ми були вже в Оттаві. Там стрінула нас міська поліція на мотоциклах та проводила наші автобуси ввесь день, часто стримуючи навіть жвавий рух у місті.

Вперше повезли нас чистенькими оттавськими вулицями ген за місто до імпозантного "Кантрі Клаб" на багате та елеґантне прийняття, влаштоване урядом Канади.

Після прийняття ми поїхали до парляменту Канади. Тут привітав нас в імені уряду сенатор Р. МекДоналд, а відтак ми мали нагоду оглянути всі будинки парляменту з широкими коридорами, просторими залями, історичними портретами та прекрасною бібліотекою.

З парляменту автобуси повезли нас на експериментальну фарму в гостину до Льокальної (оттавської) Жіночої Ради. Вона гостила нас не тільки своєю ввічливістю та багатим чайним прийняттям, але й мистецьким концертом Королівсько - канадійської поліції. Гостина під голим небом, барвисті однострої поліції та — як уже було згадано — винятково гарна соняшна погода додавали особливого чару цій оказії.

Звідтіль ми вернулись до міста та вдались до палати губернатора Канади, що знаходиться серед величавого парку. Тут ми оглянули всі офіційні кімнати, після чого самий губернатор Вінсент Мессі привітався з

Представниці Організації Українок Канади на Конференції МЖР. Зліва до права: Ганна Мазуренко, Марія Чайківська, Стефанія Бубнюк, Ольга Сторожук. Бракує на світлині Олени Залізняк.

кожною з нас зокрема. Накінець, оглянувши ще город і квіти в парку, ми всіли знову до автобусів та десь коло одинадцятої години ввечері були назад у Монтреалі, збагачені цікавими переживаннями та незабутніми враженнями.

Субота, 8 червня, проминула на ділових нарадах, засіданнях різних комісій (про це буде звідомлення в черговому числі "Ж. С."), а ввечері місто Монтреал приймало офіційно делеґаток і учасниць Конференції МЖР на горі Роял. Під час прийняття вітав гостей посадник міста.

В неділю вранці, як годиться, ми були на Богослуженнях, а ввечері того дня пішли на українську гостину, що її влаштувало українське жіноцтво Монтреалу за ініціятивою п. Олени Залізняк, піонерки українського жіночого руху. Прийняття влаштовано в цілі зустрічі чужинних делеґаток з українками, виміни думок, познайомлення їх з українською культурою та українським життям взагалі. Для підготовки цієї імпрези створено окремий комітет з усіх українських жіночих організацій у Монтреалі.

Прийняття відбулося в новій залі УНО, відповідно прибраній до такої імпрези. Головну увагу звертала на себе невелика та зате гарно підібрана й зо смаком уложена вистава української і про Україну літератури, народнього і образотворчого мистецтва, різьби та

кераміки. Посередині залі стояли побіч себе невеликі круглі столики, застелені вишиваними скатертинами та з живими квітами в фляконах. Видну стіну малої сцени прикрасив гарний український килим, на якому пишались портрети Лесі Українки й Наталі Кобринської, а обабіч видніли прапори — український і англійський.

Із запрошених гостей — чужинних делеґаток прибуло на прийняття коло 30 жінок з різних країн і континентів — Англії, Швайцарії, Австралії, Південної Африки, Австралії, Америки й Канади. Прибуло й багато українок. Усіх вітали біля дверей представниці жіночих організацій. Чужоземні гості оглядали виставку з великим зацікавленням та ставили багато запитань щодо походження і значення виставлених експонатів. Вечером проводила п. Галина Мельник. Вона гарними й щирими словами привітала всіх гостей в англійській мові, а д-р Надія Небелюк вітала делеґаток й подала короткий огляд українського жіночого руху в французькій мові

Слідувала вечеря, зложена з українських страв, добре приготовлена й гарно подана молодими дівчатами й жінками в українських народніх одягах. Під час вечері п-на Мирося Вербицька відспівала при супроводі на піяні п-ни Люби Жук кілька українських пісень, а по вечері почались спонтанні промови запрошених делеґаток. Всі висловлювали подяку за прийняття та за нагоду познайомитись ближче з життям українського народу й працею українського жіноцтва. Між іншими промовляли визначні представниці своїх країн, як п. Е. Кокрофт з Англії, д-р Т. Ґуче з Південної Африки, п. К. Брайт-Паркер з Австралії. Від українок промовляли в англійській мові пп. Слена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки, Софія Василишин, голова Союзу Українок Канади, Ганна Мазуренко, секретарка Організації Українок Канади і Марія Дима, уступивша голова Комітету Українок Канади, що в змістовних і гарно висловлених словах подала інформацію про життя українців у Канаді та його змагання на рідних землях.

Після закінчення так мовити б офіційної частини програми, коли вже чужоземні гості попрощались з нами, наступила інформаційна гутірка українською мовою. Промовляли пп. Олена Лотоцька, Стефанія Бубнюк, Марія Дима і Докія Янда, інформуючи присутнє громадянство про Конференцію МЖР, про працю своїх організацій та про конечність співпраці з жіноцтвом, згуртованим в МЖР.

Ввесь цей вечір був уповні успішний. Українським жіночим організаціям Монтреалу, а зокрема членкам ОУК, що в їх домі відбувалась ця імпреза й вони в наслідок того факту може найбільше доложили заходів до її зреалізування, належиться справді признання і щира подяка.

З розвагових імперз, що відбулись впродовж Конференції МЖР, варто відмітити високомистецький концерт, даний найкращими канадійськими мистцями чергового дня, в понеділок, 8 червня. Хто на нім був, мав справді рідкісну нагоду насолоджуватися музикою і співом першої якости. Виступали Беті Джін Гейґен (скрипачка), Лоіс Маршал, сопрано, Поршія Гвайт (контральто) і Джек Лабрек (інтерпретатор канадійських народніх пісень).

(Кінець буде)

Зустріч українок з чужоземними делеґатками МЖР. Частина гостей під час прийняття влаштованого в домі УНО українськими жіночими організаціями Монтреалу.

АННА ФРАНКО-КЛЮЧКО

Людина літає в сні, поки росте.
Народна мудрість.

ФАНТАЗІЯ

(Присвячую моїй матері-страдниці)

Я лечу... Яка розкіш почувати себе в повітрі вільною мов пташина. піднестися високо понад деревами, понад найвищі доми, понад гори й ліси. Як часто приходилось мені літати в ті давніші часи — а найчастіше в утечі від якоїсь небезпеки. Найчастіше це були розбійники і злодії, що обступали ватагою нашу хату у Львові. Чую, що добуваються до дверей, утекти нема як, кликати помочі — надаремний труд — запізно. Довкола ні душі живої, один рятунок вилетіти в вікно, спуститись десь подальше, непомітно від злодіїв й бігти до сусідів за поміччю. Абож коли втікаю перед роз'ятреними рогатими сотворіннями — біжиш і чуєш за собою сапання звіра, ще хвилинка й візьме тебе на роги, ще хвилинка й роздопче тебе своїми сильними ногами, та я тільки легенько підскочу, вже лечу. Дикий звір пробігає підо мною — та досягнути мене не годен, я підношусь все вище й вище.

* * *

Якась невисловлена сила, чи то може сума тих тужливих дум за рідною землею, за рідною хатою, тих очайдушних вечорів, коли їх згадуєш — творить усе так ясно, але щоб сповнити бажання, нема можливости, і нема сили...

Проте серцем і душею я там, завжди там і завжди так близько — тільки перелетіти. І я лечу.

Цим разом лечу високо, дуже високо, ще ніколи так високо не літала.

Треба перелетіти безкрає море й високі гори — до рідного краю. До рідного дому далека дорога. Та це не велика жура, я тільки руками помахую, втягаю в легені холодне нічне повітря, трішки намагання і я підлітаю все вище й вище. Пролітаю понад освітлені міста й містечка, щезають підо мною ліси й гори. Довкола тихо, темно, холодно й непривітно. Якийсь ляк проникає в душу — щоб не змилити дороги! Але якась невідома сила магнетом тягне мене все вперед і вперед, а туга й бажання побачити рідну хату — це мій дороговказ.

Я поринаю в густі темні хмари немов у темну безодню, що втягає мене в себе, а хмари в'ються довкола мене немов грізні ворожі демони. Але я роблю декілька зусиль, зручно спрямовую лет у діл, вириваюсь з непривітного хмарового струму, спускаюсь нижче. Чорні хмари розступаються і великий блискучий місяць обкидає своїм таємничим світлом далекий і широкий простір. Я поглядаю на нього з недовірям, чи не заховається він знову за хмари, але широка усмішка роз'яснює його обличчя. Небо довкола нього випогоджується, хмари кудись щезають, а на темно синім небі показуються одна за одною зорі, великі блискучі немов алмази. Ось Венера, Великий віз, Косарі, і багато, багато так добре знайомих, а почерез небо тягнеться Молочна дорога з міріядами менших і більших зір різних красок, немов тонке мереживо засіяне дорогими каменями.

Я пролетіла понад морем, що здається йому краю немає, тільки хвилі здіймаються білими гребенями, а на них. немов човник, гойдається сріблисте проміння місяця.

Ось знов суша, знов міста з яскраво освітленими вулицями - нитками, ліси, поля і знов міста, а там далі гори.

Пізнаю! Це наші гори Карпати. Темні смерекові ліси підступають ген високо, тільки поміж верхів'ям вилискуються шовковими травами полонини.

Спускаюсь як мога нижче, вдихаю повністю легенів свіже гірське повітря, запах полонинських квітів, розігрітої сонцем живиці на смереках... Як часто його я вдихала — оцей бальзам наших гір!

Аж ось під лісом в кошарі білою громадкою збились біленькі вівці, злегка мов далекий відгомін доноситься сонне блеяня, та гавкання вівчарського пса. А там колиба. В ній довкола вогню лежать пастухи в міцнім сні, а посередині блимає неспокійними огниками огнище, кидає таємничі тіні по колибі та по обличчях сплячих.

Там, у долині срібненькою змією звивалась ріка...

І знов села, поля, ліси й міста.

Я підлітаю понад ліс високий і густий. Наразі доносяться до мене легенькі звуки музики, ледве чутні, ніжні й солодкі. Вони раз то міцнішають, то знову звучать тихенько-тихенько, ледве чутно, здається затихають зовсім. Немов та барвиста тоненька гіндуська тканина, що хвилює при подувах леготу-вітру, — то звивається в густі хвилі, то розпливається в ледве видні серпанки, ніжні й гармонійно прекрасні, що не збагнеш їх ні рукою, ні оком, — тільки серцем, що розуміє мелодію краси...

Чи ж грає це моя матуся десь далеко і чисте повітря доносить ті тихі чарівні звуки?..

Як добре я знаю цей ліс, над котрим пролітаю. Він росте на досить високій горі. Поміж деревами біліють стежечки. Скільки разів ми, малі діти, пробігали ними босими ногами. А там внизу малий потічок, так і хочеться пристанути й обмити в холодній воді обличчя.

Та ні, нема часу приставати. Там ждуть мене — вдома... (Далі буде)

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА

ПІД ОСІНЬ

ПТАШИНА ПІСНЯ ВЖЕ НЕ ДЗВЕНИТЬ,
ВСІ КВІТИ ЗМОРОЗИЛО;
ЩО ТАМ НА ШЛЯХУ ГОМОНИТЬ,
ПО СТЕЖЕЧКАХ ЗАЦВІЛО?

ШКОЛЯРІ, ЙДУЧИ — ГОМОНЯТЬ,
ГОЛОСОЧКАМИ ГРАЮТЬ,
ЛИЧКА ДІТЕЙ, ЯК МАК ГОРЯТЬ,
МОВ РОЖІ ПРОЦВІТАЮТЬ.

ДАРМА ОСІННІЙ ПЛАЧЕ ДЕНЬ,
НА ДАРМО ГРОЗИТЬ ХМАРА —
В ДИТЯЧИХ ГРУДЯХ ЧАР ПІСЕНЬ,
В ОЧАХ ЇХ — ВЕСНА ЯРА.

ШЛЯХОМ ДО ШКОЛИ — ПІСНІ, СМІХ —
РАДІЙ ВКРАЇНСЬКА МАТИ!
В ДІТЯХ — ШКОЛЯРИКАХ СВОЇХ —
ВСЕ БУДЕШ ПРОЦВІТАТИ.

Осіння розмова

Висока і струнка ялинка, що росла на краю густого бору, промовила раз до своєї сусідки, гнучкої і завжди сумної берізки:

— Скажи мені, сестрице, чому ти рониш своє листя? Твоє листя, неначе ті сльози, кане й додає тобі ще більше сумного вигляду.

— Зачинаю нездужати, сестричко. До сну мене клонить.

— Чи не сором тобі, такій молодій, про сон думати, та занедбувати свої віття-коси. Ось поглянь, незадовго вся прикраса твоїх гарних кіс поспадає. А шкода її! Знаєш, мені хочеться те листя позбирати і знову твої коси заквітчати.

— Вони вже зів'яли, сестричко.

— А... правда! Чогож вони такі жовті? Та й ти вся жовта стала! Ти справді хвора?

— Не хвора я, а так якось... До сну мене клонить.

— Ти скучна робишся зо своїм сном. Чому другі дерева не думають про сон. Поглянь, хоч би на нашого недалекого сусіда, клена. Який він бадьорий та зелений.

— Зелений? Зелений, кажеш? А чого ж це він весь неначе огнем обсипаний?

Глянула ялинка і здивувалася. Клен справді був немов якоюсь червоною опанчею вкритий.

— Дивні ви дерева з тими своїми листями. То зеленіють вони у вас, то червоніють, то знов жовтіють. У тебе такий вигляд, як у голодного, що хліба довгий час не бачив.

— Зовсім я не голодна. Чую, що в моєму тілі є повно корму й на довго його вистачить. Але чого це так мені зимно зробилося? Брр...

Стрепенулась берізка й останній листочок відорвався й упав на землю.

— До сну... До... сну... До сн...

Не докінчила, бо запала в довгий зимовий сон.

* * *

Вітер наганяв сірі снігові хмари, що розсипали, пливучи, білі сніжинки і вкривали ними густе зелене віття ялинки.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

Князенко Мирослав

Були та жили собі давнім-давно князь Любомир та княгиня Доброслава. Жили вони в кедровому терені,де літом мила прохолода, а взимку тепло від ясного вогню в мальовничій печі. Стіни всіх кімнат були там укриті дорогими коврами, а долівки шкурами великих звірів. У мисниках стояв золотий та срібний посуд, а всі столи та лави вирізьбили найкращі мистці в багаті взори.

Кругом терену ріс великий та прегарний сад, де на яблунях дозрівали золоті яблука, а на лозі смарагдові китиці винограду. Під деревами цвіли найрізнобарвніші квіти. На деревах співали пташки в зеленому та червоному та синьому пір'ї, що мінилося в сонці, мов самоцвіти.

І мали князь Любомир та княгиня Доброслава одним одного синка Мирослава. Гарний він удався хлопчина та веселий. Цілими днями бігав зо своїми друзями — боярськими синами попід густе листя дерев, стріляв різнобарвних пташок зо свого золотого лука, то знову вилазив на дерева, звинно та зручно, мов білка, зривати золоті яблучка.

І покликав його до себе одної днини князь Любомир та сказав:

— Великий ти вже, сину! Ось і сьомий рік тобі незабаром покінчиться. Пора б тобі засісти до науки, щоб знав, як княжити, коли мене Господь покличе до себе...

А Мирослав струснув своїми золотими кучерями та й каже:

— Буду я колись княжити, батечку, як і ти тепер, бо бачу, що це гарно й не так вже й важко: всі тебе люблять, усі поважають... Але вчитися? Як же мені вчитися, коли на дворі сонечко так любо світить, пташки так весело щебечуть?...

Поклонився батькові, як звичай велить та стрілою погнався до своїх друзів, нову гру грати.

А старий князь похилив сиву голову й важко, важко зажурився.

Минуло літо і прийшла осінь. Знову покликав князь Любомир князенка Мирослава до себе тай каже:

— Бачиш, Мирославе, я слабшаю з дня на день! Час тобі покинути дитячі вигадки та вчитися княжити. Ось усі твої друзі, боярські сини, пішли у двірську школу вчитися...

Пригладив на собі парчеву, дорогу одежу князенко Мирослав та й каже:

— Ой, як же мені вчитися, батечку, коли в саду всі стежечки золоті та червоні від опалого листя, а воно так дивно шелестить під ногами! Так любо бігати по ньому!

Поклонився батькові, як звичай велить та щосили побіг із терему.

А князь Любомир ще важче зажурився, як то буде нерозважний князенко Мирослав його державі лад давати?...

Прийшла й біла зима і княжий терем та сад побіліли, немов їх хто блискучим цукром посипав. Покликав знову князь Любомир князенка Мирослава до себе та й каже:

— Дивися, сину! Я вже ледве держу берло в руках, вже мене важка корона щораз нижче до землі хилить, а тут і вороги люті з усіх сторін моїй країні грозять. Спровадив я мудреців великих із всієї країни, щоб тебе навчили, як по моїй смерті княжити.

А Мирослав усміхнувся так чарівно, як він тільки це вмів, тай каже:

— Відпусти, батеньку, мудреців у їх міста; як же мені тепер учитися, коли на всіх горах довкола нашого терему сніг пухкенький, на озерах лід гладенький, а двірські ковалі викували мені такі блискучі ковзи та санчата!...

Поклонився батькові, як звичай велить, та чимдуж побіг одягати свій соболевий кожушок, щоб іти на лід ковзатися.

Прийшла й весна. І що не вговорював князь Любомир князенка, щоб брався за науку, та князенко і слухати не хотів.

Із журби та з горя занедужав князь. У всіх церквах по всій країні горіли свічі та молився нарід день і ніч, щоб не брав Господь до себе їх доброго князя, щоб не лишав народу сиротою.

А не журився в цілій країні лиш один князенко Мирослав. Мов і нічого не було — вибіг він у сад любуватися весною. Аж ось глип — а попід кущі розцвілої шипшини відчинилася вузенька стежечка. Цікаво стало князенкові, куди то вона веде, то й пішов нею. Іде, а кущі самі перед ним розхиляються, немов запрошують, а на них троянди, а такі рожеві та пахучі, аж у голові від них морочиться!

І дивно йому стало, бо здавалося, що вже давно повинен був дійти до частоколу, що окружав увесь сад, а тут стежечка ще не кінчалася і частоколу не видно. Коли це нараз стежечка розширилася, склепін-

ня з троянд піднялося вгору — і Мирослав побачив, що він у великій печері, а посередині її сидів за столиком дідусь та щось писав. Довкола нього — книжки та книжки, великі та пожовклі зо старости. Здивувався князенко, а дідусь каже:

— Добре ти зробив, дитино, що наважився зайти до мене. Ось сідай, поговоримо!

— Ніколи мені говорити з тобою, діду!

— Ов, а яке ж у тебе діло? — здивувався немало старець.

— Мій батько незабаром помре й тоді мені треба буде княжити!

— А хіба ж ти знаєш, як княжити?

— Чому ж би ні? Треба сидіти на золотому престолі, держати берло в руках, а всі тобі низько кланяються...

Похитав старець тричі головою, а за кожним кивком щораз меншав за князенком отвір печері, поки зовсім не зник. Побачив це Мирослав тай налякався дуже. Почав плакати вголос та тупати ногами з люті. Та тоді старець заговорив суворо:

— Не плач, бо сором плакати князеві! Тепер я вчитиму тебе, як князювати!

І нараз зник кудись старець, а Мирослав побачив себе в убогій селянській одежі, далеко поза княжим тереном. І якась дивна сила вела його все вперед та вперед, не давала ніколи ні спинятися ні спочивати довго.

Говорив з людьми — з бідними та багатими, вченими та простими, і всі говорили йому одно: який мудрий та добрий був князь Любомир, як бідним допомагав, безборонних не кривдив, злим не давав зла робити. Говорили, як жаль усім, що він помер, а його син-одинак Мирослав кудись то пропав у сам день його смерти, й досі про нього вістки немає. Як вороги люті тепер знущаються над всією країною та нема кому боронити народу...

Слухав цих речей Мирослав та соромно було йому признаватися, що це він князенко. Бо не знав він, як боронити свій край від ворогів.

Так перейшов він свою всю країну з полудня на північ і зо сходу до заходу, від границь до границь. А тоді появився йому знову старець та запитався:

— А тепер вже знаєш, князенку, над ким та над якою країною тобі панувати?

— Знаю — відповів тихо Мирослав. І вже в серці його не було гніву на старця.

— Так тепер ще пізнай, як панували колись на ній твої предки!

І знов кивнув старець тричі головою — і почув Мирослав залізну кольчугу та блискучий панцир на собі. А довкола себе давніх воїнів, що їх тільки на давніх картинах у замковій церкві бачив. І побачив, що він не тепер, а в сивій давнині пробуває. І ходив він з колишніми воїнами в бої, переносив усі труди походів та страхіття битв, хоробро відганяв ворогів, що наступали з заходу і зо сходу. В'їздив переможцем у ворота столиці, то знову попадав у неволю і везли його вороги у свої, далекі землі. Аж повернувся так (і сам не помітив, коли!) знов у теперішнє та побачив, що він знов у печері старця, як колись давно, давно вперше...

І спитав старець:

— Знаєш тепер, князенку Мирославе, скільки труду поклали, скільки крови пролили твої предки, щоб вдержати волю для свого народу?

— Знаю! — відповів Мирослав ще тихіше і поклонився старцеві низько-низько, аж до землі.

— Так тепер пізнаєш ще, що думали вони та чого бажали для свого народу!

Оглянувся Мирослав, яке то диво зараз станеться. Аж старець усміхнувся:

— Не шукай нічого іншого, хлопче, тільки сідай за оці книжки, що тут бачиш. У них захована вся мудрість твоїх предків!

Сів покірно Мирослав за книжки та став читати: спершу важко-важко йому було, бо й читати він не дуже то вмів. Але згодом так стали до нього книжки мов живими словами промовляти, що й не знав як довго просидів над ними. Аж знову появився йому старець і питає:

Знаєш тепер, князенку Мирославе, як тобі треба буде княжити?

— Знаю! — відповів Мирослав ледве чутно. Та не знаю чи сил стане братися за таке важке діло.

Усміхнувся старець, а від тої усмішки немов ясніше в печері стало:

— На те ти син великого князя Любомира, що про нього й досі нарід згадує у своїх піснях, щоб не боявся ніяких трудів! Виріс ти вже на великого та розумного юнака, знаєш, як треба княжити — тож іди тепер у свою землю, визволяй її від ворога та пануй на довгі-довгі літа!

* * *

Триста років стогнав нарід під ворожим ярмом. Аж ось рознеслася вістка, що появився нараз князенко Мирослав, що то триста років тому пропав був кудись. Стали збиратися довкола нього молоді та що найзавзятіші. І весь нарід повстав проти ворога і прогнав його зо своєї землі. А князь Мирослав княжив довго, мудро та справедливо. Аж вся земля раділа — і всім було добре в його державі.

HER MAJESTY QUEEN ELIZABETH II VISITS AMERICA

For months, Ottawa, Jamestown, Williamsburg, Washington and New York hummed with great excitement in making regal preparations for the visit of Her Majesty Queen Elizabeth 11 and her Consort, Prince Philip. Although a scheduled program was carried out in these chosen cities only, yet its pomp, colour, and significance held the interest of people in all parts of the world.

Thousands of children and people who were fortunate to see, speak to, shake hands with, stand close by the Royal Couple will not forget the brilliance, beauty, splenduor, joy and awe of the great occasion. Only once in a lifetime on this continent, does a person meet with or see at close view, the Queen of England—a Queen whose charm, grace and lovely smile have made such a lasting impression on everyone. It will always be a joy to remember this momentus occasion that took place in the capital city, Ottawa, beginning with Thanksgiving Day, October 14, 1957.

On that day for the first time a reigning monarch opened Canada's 23rd Parliament. Amid ancient pageantry and colour Queen Elizabeth read the bilingual speech from the throne which outlined the government's plans for the first session of Parliament. It was the first time that television stepped into the House of Commons deliberations and through this medium a nation-wide audience witnessed and heard this all-important historic event.

In her first radio television broadcast from the Government House the Queen expressed her thoughts with warmth, affection and sincerity.

"I hope that all of you will feel that you are taking part in a piece of Canada's history.

You live in a wonderful and exhilarating country. So many other children would love to share your happiness! When you grow up, you will be proud to serve your country and better able to realize all it has done for you.

Industry and commerce may bring wealth to a country, but the character of a nation is formed by other factors. Race, language, culture and tradition all have some contribution to make and when I think of the diversity of these factors in Canada today and the achievements that have grown from union, I feel proud and happy to be queen of such a nation.

In this wonderful land of yours, men and women of various racial origin live and work together on terms of equality. This is splendid for everyone. To you and your children I wish peace and happiness." So ended the Queen's message to her people of the oldest member of the Commonwealth.

After a four-day whirl of historical activities in Ottawa the Royal Couple left by plane for the Patrick Henry air force base, from where their six-day visits in the United States began.

In Jamestown, Virginia, established during the reign of her royal ancestor James 1, the Queen and Prince Philip were greeted by thousands of descendents who founded the first English colony. History was relived in Williamsburg, the ancient capital of the British colony of Virginia where English liberty, law and representative government were first established and maintained. It was in Williamsburg where the Declaration of Independence was conceived. Here in the Commonwealth of Williamsburg the turning point in history took place.

In Washington amidst colourful ceremonies an official welcome of the United States was extended to the Royal Couple. After their last stop in America at New York, they boarded the plane for home.

The Queen of England and her Consort had come and gone after a triumphant visit to Canada and the United States. At every occasion great happiness and affection were expressed; deep emotion welled in the hearts of all. The singing of "O Canada" and "God Save Our Queen" were rendered with the greatest of fervour and enthusiasm. At all functions the Queen stood smiling, gracious and radiant. Before her were thousands of children and people, diverse in creed, who stood side by side—all differences of race, creed and religion forgotten. Ties of friendship between the two countries were strengthened by the grace and personality of the Royal Couple.

The Royal Visit on this continent during Canada's Thanksgiving week-end was very brief, but its historic significance, the playing of the bands, the cheering of the thousands of school children, the waving of the hands, the fluttering of colourful flaks, the ringing of the bells, the rapturous welcomes and farewells, will long remain in the cherished memory of the people of America, and, no doubt with Her Majesty Queen Elizabeth 11 and her consort, Prince Philip. Truly this is the story of a real Fairy Queen and Prince Charming who came for a brief stay to gladden the hearts of all who were fortunate enough to see and hear them.

"Good Luck and God Bless you both and your children" are the farewell words of America.

BEFORE THE NORTH AMERICAN VISIT

by John Masefield, Poet Laureate

Not altogether strange, those distant states,
To which you go as sovereing or as guest;
In both, your speech and law are manifest,
Throughout them both delighted welcome waits.
Most beautiful, most happy, be your stay.

And when the scarlets of the sumac burn
And maple forests change from gold to grey
May all blest spirits guard your safe return.
After the Visit—with my humblest apologies:
Most friendly were those distant places,
Where you did shine as sovereign or guest,
Through speech and charm you did manifest
A sea of happy smiling faces.
Now all excitement, pareantry's gone,
But great history you made bright and gay;
Now that you're safe at home, we say,
God's blessings for a job well done.

Halia Hawryluk Charney

ЯКІВ ТАНЦЮРА
Лектор Українського Технічного Інституту
в Ню Йорку.

Роля вітамінів у житті людини

(ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІТАМІНІВ)

(Докінчення)

ЗМІННІСТЬ ВІТАМІНА С В ГОРОДИНІ, ОВОЧАХ І ЯГОДАХ ПРИ ЗАМОРОЖУВАННІ

Досліди показали, що чим скоріше йде заморожування й чим нижча температура, тим краще зберігається вітамін С.

Найвигідніша температура заморожування є 18° Цельсія (64 Ф.). Ніколи не треба чергувати заморожування з відморожуванням, бо тоді, звичайно, вітамін С тратиться повністю. Отже, коли розморожено продукт з вітаміном С, то такий продукт відразу треба спожити.

ЗМІННІСТЬ КІЛЬКОСТИ ВІТАМІНА С ПРИ ВИСУШУВАННІ

При скорому сушенні в умовах високої температури вітамін С у більшості городини, овочів і ягід майже повністю зберігається. За те зовсім протилежне треба сказати про повільне сушення при низькій температурі. Тоді вітамін С зовсім пропадає. Висушені продукти зберігати в герметично, щільно, закритому начинні.

ВПЛИВ НА ВІТАМІН С КОНСЕРВУВАННЯ, ВАРЕННЯ Й НАЧИННЯ

Вітамін С добре зберігається при совісному фабричному виробі к о н с е р в і в: помідори, вишні, сливи, груші і т. д. Виняток роблять я б л у к а. В них при консервуванні й сліду не залишається від вітаміна С.

Варення в значній мірі зменшує кількість вітаміна С у вітамінних продуктах. Почасти те саме можна сказати й про вітамін В.

Щоб краще зберегти вітамін С при варенні продуктів, треба свіжі продукти вкидати до гарячої води. Слідкувати, щоб під час варення вода покривала городину.

Знищуючий вплив роблять на вітамін С з а л і з о й м і д ь. Тому зовсім не треба вживати залізного й мідяного посуду, що входить у контакт з вітаміном С. Радимо мати посуд з нечорніючої сталі, алюмінія і емальованого заліза.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІТАМІНІВ У МОРКВІ

При правильному переховуванні запасів моркви спостерігається тільки незначне зменшення вітамінів у ній. Найкращою температурою для переховання моркви буде температура від 0 до + 1° Ц. (32 - 34 Ф.) при вогкости повітря від 80 до 82%.

Не поганим вітамінним продуктом є і висушена морква.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІТАМІНІВ У КАПУСТІ

Капусту найкраще переховувати при температурі від — 0,5° до — 1° Ц. (31 - 30 Ф.), при вогкості повітря 80—85%. При такій температурі капуста не замерзає, а заразом з тим качани забезпечуються від гниття. Дуже добре зберігаються вітаміни в калярепі.

Вміло заквашена капуста дає високовітамінний продукт. Залишаючи відкритими на повітрі квашену капусту чи її сік, тратимо дві третини вітамінів. В сушеній капусті скількість вітамінів зменшується.

При куховарській обробці капусти треба пам'ятати, що:

1) при варенні борщу та тушенні (смаженні) капусти відбуваються значні втрати вітаміна С; при виготовленні салатки такі втрати малі;
2) вітамін С в капусті та наварі з неї можна зберігти, коли капусту вкидати до води чи бульйону частками й під час кипіння;
3) варити під щільною покришкою (накривкою); не допускати переварювання капусти й википання води з горшка;
4) найвідповідніше начиння — алюмінієве;
5) тушену капусту приготовляти не раніше одної години перед споживанням.
6) при варенні свіжої капусти 57% вітаміна B_1 переходить у навар і коло 9% втрачається; при тушенні втрати більші.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ВІТАМІНІВ У КАРТОПЛІ ПІД ЧАС ПЕРЕХОВАННЯ ЇЇ, ПРИ КУХОВАРСЬКІЙ ОБРОБЦІ Й ПРИ СУШЕННІ

Нормальна температура переховання картоплі + 2.5° до + 4° Ц. (36 - 39 Ф.). Під час довшого переховування картоплі кількість вітаміна С помітно в ній зменшується; кількість вітамінів B_1 і B_2 практично при тому не змінятьcя.

Довгі досвіди з куховарською обробкою картоплі привели до певних висновків, які мають вже цілком практичне значення.

Ті висновки такі:

1) При опусканні картоплі в зимну воду вітамін С зовсім втрачається; при опусканні в кипяток тратиться 20—30%; коли вкинути порізану кусочками картоплю до великого обсягу кипячої води, — вітамін С теж не втрачається;
2) Під час варення картоплю необхідно повністю заливати водою, не допускати випаровування води більше половини; варити під накривкою.
3) Вода взагалі не шкодить вітамінові С. За те печення картоплі, або смаження приводить до втрати вітаміна С від 40 до 100%;
4) У відцідженій з води вареній картоплі вітамін С стає нестійким, особливо коли переробляти на п'юре;
5) Також нестійким вітамін С є і в замерзлій картоплі;
6) Ножів і машинок до чищення картоплі вживати з нечорніючої сталі, або алюмінієвих;
7) Бульйон допомагає збереженню вітаміна С під час варення;
8) Куховарська сіль не має ніякого впливу на вітамін С;
9) Перехования звареної картоплі приносить помітне зменшення в ній вітаміна С. Особливо шкідливим буває повторне підігрівання, бо зовсім знищує вітамін;
10) Варення картоплі приносить деякі втрати вітаміна B_1.

Сушення картоплі зменшує в ній кількість всіх вітамінів, але процес сушення так безперервно удосконалюється, що, мабуть, незабаром прийде час, коли зменшення вітамінів при сушеній картоплі стане зовсім малим.

* * *

Коли дописувалися ці рядки, вийшла з друку книжка-збірочка відомого гумориста М. Понеділка під назвою "Вітаміни".

Ми ще не знаємо, що має спільного зміст тієї книжки з навчанням про вітаміни, але одно добре знаємо, що постійне і безперебійне постачання вітамінів нашому організмові спричиняється до покращання здоров'я, а тим самим до бадьорого й непримушеного гумору.

І можна бути тільки вдячним п. М. Понеділкові за те, що він таким своєрідним способом став пропагатором хоч якоїсь уяви про вітаміни.

КАТЕРИНА АНТОНОВИЧ

Чоловічий народній одяг

КОЗАЦЬКИЙ ОДЯГ

(Докінчення)

В останньому числі ми писали про чумарку, що є найбільш розповсюднений і самий звичайний одяг в Україні. Однак часто вживали й більше старовинних козацьких одягів. Такі одяги це **жупан і кунтуш.**

Під час відродження і існування Української Народньої Республіки, коли було сформовано наше українське військо, деякі полки й курені були одягнені в старовинні козацькі одяги. Це було дуже гарно й дуже ефектовно й було безмежно радісно дивитись на наше власне українське військо в наших власних уніформах. А треба було бачити з якою гордістю і з якою пошаною носили цей одяг, **свою рідну уніформу,** наші козаки!

Вже на еміґрації, в Празі, був оголошений міжнародній фестиваль слов'янських костюмів і танків. І ми, українські жінки, хотіли показати всім наші такі гарні жіночі й чоловічі одяги, а спеціяльно урочисті козацькі, які там мало хто знав. Зробити костюми в той час на еміґрації було досить важко, бо козацький костюм був коштовний. По моїх рисунках (К. Антонович) і за моїми вказівками ці чотири костюми були пошиті. Їх шила пані Вікул (живе тепер в Міннеаполісі, в Америці), що також захопилася цим і поклала багато труду для цієї справи. Костюми вийшли гарні й ефектовні та мали у присутньої публіки великий успіх, особливо в танку з шаблями, де і танок і костюм зливались в одну цілість і давали назвичайно цікаву і ярку картину.

Хочу і тут описати цей костюм. Може й тут хтось побажає зробити собі його для виступу. Бо дійсно він дуже гарний і може підкреслити культуру українського козацького костюму та показати, що ми не тільки селянська нація, а маємо і свої довгі культурні традиції.

Жупан. Шили його з м'якого шовку чи з досить сильного — парчи (брокат). Матерію брали кольорову, заткану квітами. Пришивали невеличкий комір і зверху вниз до пояса, від шиї посередині нашивали срібні ґудзики — кульочки, на які застібали жупан. Рукави досить широкі(гл. рисунок), які звужувались коло зап'яста і тісно застібались на такі самі срібні ґудзики; рукави вшивали нижче плеча.

Довжина жупана бувала різна, часто доходила до колін. Звичайно жупан одягали під кунтушем, але одягали його також і без кунтуша — самостійно й підперезували широким шовковим поясом (про пояси вже була

Жупан

Кунтуш

Спина кунтуша з закиненими рукавами

згадка в "Ж. С.", то не повторюю). З-заду від стану вниз вставляють вуса чи клинці, що дає хвилясті склади. Шили його тісно до стану, як жіночу корсетку. Проф. Ф. Вовк каже, що ця одежа походила з Ірану, звідки і прийшла до нас в Україну.

В чорному жупані ходив дуже часто відомий проф. Київської Академії Мистецтва, Юрій Нарбут, навіть на лекції. Він мав чорний жупан нижче колін, який дуже гарно виглядав на його високій фігурі.

В чумарках і жупанах тоді досить часто ходили. Їх шили з чорного, темно синього. чи темно сірого кольору і в цьому не було нічого незвичайного. В такому одязі можна й було прийти в гостину.

Кунтуш. З усіх цих одягів кунтуш найскладніший. Звичайно його одягають поверх жупана. Найхарактерніше в кунтуші це відкидні рукави. Їх роблять розрізані по всій довжині там, де мусить іти нижній шов, або зашивають зверху і знизу та лишають проріз для руки посередині (гл. рисунок), звідки легко можна вистромити руку. Коли весь рукав розрізаний по всьому шву, тоді рука легко й вільно виходить з рукава. Рукави звисають рівно вниз, або їх закидають за плечі на спину та закладають один за другий. **Весь кунтуш підкладений шовковою підшивкою іншої барви** і тому закинуті на спину рукави дають спеціяльний ефект різнобарвности, як і в прорізах рукавів видно підшивку іншої барви.

Кунтуш шиють іноді до стану з вусами чи вставляють клинці від пояса вниз, а іноді шиють його вільним. В кунтуші коло шиї вирізаний трикутник. Іноді до нього пришивають довгий відкладний комір по тому вирізаному трикутнику, так що видно жупан. Іноді кунтуш обшивають хутром. У козаків цей одяг тримався до кінця 18-го століття.

Цікаво, що до останнього часу (до приходу большевиків) кунтуш зберігався як парадний одяг хору в Петербурзі в соборах і в нас. Співаків до хору набирали для столиці Петербургу звичайно в Україні, яка славилась своїми голосами. Вони були одягнені в цей традиційний старовинний одяг — кунтуш; так цей одяг і зберігся до приходу большевиків. Ще я пам'ятаю, як у Харкові в соборі співаки хору носили синій одяг з золотими вилогами і поясом. Це виглядало дуже гарно, пишно і святочно. Тепер уже, мабуть, нема цих наших старовинних традиційних одягів! Сумно, коли традиції, вироблені сотнями років, знищуються!

Практичні поради: Для виступів на сцену можна зробити собі жупан чи виступати в кунтуші, що мабуть буде ефектовніше з-за відкиданих рукавів. Щоб не одягати жупана й кунтуша разом, можна їх скомбінувати: до кунтуша вставити окремо трикутну вставку спереду від шиї з невеликим коміром іількома ґудзиками, а під відкидними рукавами вшити широкі рукави як у жупані, які випустити в проріз, чи у вільний рукав кунтуша.

До кожного одягу треба мати широкі шаравари й високі чоботи. Як краяти й шити шаровари та які мають бути чоботи, гл. "Український народній одяг", К. Антонович.

Як би хто схотів пошити собі козацький одяг і потребував пояснень, завжди їх радо дамо. Звертатись до "Жіночого Світу".

КАТЕРИНА КРАВС, ГОЛОВА ЛУКЖ, В РИМІ

Катерина Кравс, голова Всеканадійської Управи Ліґи Українських Католицьких Жінок, виїхала до Риму на Світовий Конґрес католицьких жіночих організацій. Там вона виголосила доповідь про працю ЛУКЖ.

Пані Кравс взяла також участь у конґресі світського апостоляту в Римі та була на авдієнції у Святішого Отця. Після конґресу відвідала українських залишенців у Німеччині та Франції.

ОЛЬГА ЗАЯЦЕВА

ПАМ'ЯТАЙМО, ЧОГО ЖДЕ ВІД НАС РІДНИЙ КРАЙ

(СЛОВО ПІД ЧАС КОРОНАЦІЇ КОРОЛЕВИ І КНЯЖНИХ ТРЕТЬОГО КОНТЕСТУ "ЖІНОЧОГО СВІТУ" У ВИНДСОР, ОНТ).

В житті нашої Організації було багато гарних, незабутніх хвилин, — хвилин якими ми всі раділи, які залишилися вічними в нашій пам'яті, в наших серцях. Серед нас є такі, що несли ці радощі крізь чверть століття, є такі, що наспіли трохи пізніше, є такі, що прийшли в останніх роках. Та нас усіх єднала і єднає одна думка, одна ідея, одне бажання! Для нього, цього бажання б'ються наші серця, для нього йдемо шляхами всяких труднощів, для нього не жаліємо праці, зусиль! Велика віра в нашу правду вказує нам шлях-дорогу до мети!

Дорогі! Чи щось інше привело сьогодні нас до вашого Виндсору на спільну зустріч? Ні! Ці самі гадки-заложення праці для нашого майбутнього були мотивами сьогодні нашого до вас приїзду!

Я вірю, що недавні святкування нашого срібного ювілею, що був завершенням, підсумком двадцятьп'ятьлітнього змагу, дав нам ще більше любови та сили йти вибраним шляхом!

Я вірю, що ювілей Братньої Організації УНО для всіх цих, що були свідками цього величавого свята, свідками спільної радости з приводу таких великих здобутків нашої Організації, буде до віку стояти як непорушній символ перемоги та признання для цих зусиль та ідей, які ми вибрали для свого духового змісту, для своєї мандрівки по дорогах тої країни, яка пригорнула нас у хвилину, коли ми попрощали далекий Рідний Край!

А ось пройшли роки. Роки праці, роки молодости... Залишились багаті спогади й бажання ще більш посильного труду для живої в наших душах Рідної Землі! В круг нашої збірноти доходять молодші, сильніші кращі від нас! І ми цим радіємо! Ми радіємо, коли до нас приходять ці, яким доведеться у спадку вести в дальшу путь це, що тепер стало нашою спільною власністю!

Але ми, "стара ґвардія", не здаємось... Наша видержливість у початій праці все ще тверда, сильна, непохитна, як віра наших серць! Хіба ж так легко її переламати? А ось доказ моїх слів: перед нами героїня сьогоднішного вечора — невтомна, трудяща і завжди готова на дальший труд переможниця Третього Контесту нашої гордости, трибуни наших думок, нашого духового змісту — журналу "Жіночий Світ"! Це всім вам відома наша королева, п. М. Косіковська! Поруч неї дві княжни: п. П. Подільчук і п. А. Курилів.

Я знаю, я певна цього, що наші переможниці не йшли до змагу — ради признання, і похвал, вони прийняли цей труд на себе, бо розуміли, що цього потрібно, що хтось мусить потрудитись більше, бо цього вимагає хвилина нашої дійсности.

На цей раз ми зібрались, щоб відзначити перемогу в зусиллях для піддержки нашого журналу. Переможниці перед нами, їх осяги були проголошені в "Жіночому Світі". Цифри вимовні — вони доказують, що працею можна добитись дуже багато!

Дорогі Переможниці! Я вітаю вас сьогодні від усіх цих, які не мали можливости бути з вами тут! Я вітаю вас від членок Центральної Управи Організації Українок Канади, які радіють вашою перемогою, які дружнім привітанням просили мене передати вам слова найбільшого признання і вдячности за належне розуміння вашої участи в праці нашої Організації, а зокрема в участі Третього Контесту "Жіночого Світу"!

Вітаю королеву, п. М. Косіковську, другу княжну, п. Павлину Подільчук і третю княжну, п. Анну Курилів.

Чому ви хотіли, дорогі членки так жертвенно потрудитись? Найкращу відповідь дали б ви самі, але дозвольте мені за вас сказати слово: Розуміння чим є для нас друковане слово, слово як єдина сьогодні зброя для нас не чуже! Наш журнал — це найвижчий осяг нашого етапу організаційної праці! Наш журнал — це зачаровані рядки літер, що промовляють з мертвих сторінок паперу до нас, і всіх тих, хто тільки хоче цього слухати. Наш журнал — це жива історія нашого побуту, нашого труду, нашої віри в прийняті ідеї! Чи можна собі уявити більші, триваліші здобутки як вислід всіх ділянок діяльности, зібраних у друкованому слові нашого журналу? Здається, що ні! Наш журнал — це признака, це пам'ять, це дороговказ, це вияв нашої думки, наших душ!

З таким розумінням йшли до змагу Третього Контесту наші контестантки! Всі ці, що перемогли й ці, що їм довелось здобути менші осяги! Та всім їм щире спасибі! Всім їм одні слова подяки, всім їм честь!!!

Всі вони й на цей раз доказали, що віра без діл мертва, що ідея мусить мати реальні форми праці, що змаг це шляхетна боротьба, яка завжди дає вислід! З перспективи років нашого перебування на чужій землі сьогоднішне свято це перемога віри в наші сили, в наші прийняті ідеї!

Хай Господь дарить вас силою, здоров'ям, хай дальші роки вашого перебування в ОУК будуть повні вашого труду, вашої праці! Пам'ятайте, чого жде від нас Рідний Край!

З НОВИХ ВИДАНЬ

Леся Храплива: "ЛАСТІВОЧКА". Пластова бібліотека ч. 4. Видання І. Куреня Українських Пластових Сеньйорів ім. Тисовського і видавництва "Батурин", Клівленд, Огайо, ЗДА, 1957. Сторін 20.Ціна 25 ц.

Під 4 числом пластової бібліотеки вийшла книжечка Лесі Храпливої "Ластівочка". Своєю книжечкою авторка хоче подати дітям найважніші відомості з історії України, а щоб діти легше сприймали цю науку, вона робить це у формі ластів'ячого щебетання. Її ластівка наділена особливою місією. Щороку сам Господь держить ластівку в райському городі й щороку посилає її в Україну віщувати українцям прихід весни та літа, потішати їх своїм щебетом, остерігати перед нещастям та підтримувати в них міць духа й віру в перемогу.

Книжечка невеликого формату, але видана дбайливо й корисна своїм змістом. Вона сповнить своє завдання тоді, коли батьки та виховники подбають, щоб це ластів'яче щебетання Л. Храпливої не продзвеніло безслідно. **Є. Стахова**

Микола Понеділок: "ВІТАМІНИ". Гумористичні образки по той і по цей бік океану. Видавництво Ю. Середяка, Буенос Айрес, Арґентіна, 1957. Сторін 319. Замовляти в українських книгарнях.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО МИСТЕЦТВА В ЕДМОНТОНІ

В неділю, 22 вересня ц. р., в залі місцевої Філії УНО відбулася вдала вистава українського народнього мистецтва, яку влаштував Відділ Організації Українок Канади. По обох сторонах великої залі стояли столи, застелені обрусами. На столах виставлено рушники, подушки, гончарські вироби, дерев'яні різьби, писанки тощо. Це були зразки народнього мистецтва із Закарпаття, Галичини й Буковини. Над столами розвішено образи в мистецьки різьблених рамках. Коло сцени розміщено великі килими з народніми взорами.

У виставі, яка зачалася точно в год. 2.30 по пол., взяло участь багато українських громадян з Едмонтону і з інших міст. Між іншими, були там посадник Едмонтону, п. В. Гавреляк з дружиною та священики українських парафій Едмонтону. Гостей привітала коротким словом п. Ольга Гладун, голова Відділу ОУК. Офіційне відкриття вистави довершила п-і З. Ґрещук.

Фраґмент вистави українського народнього мистецтва. — Зліва п. О. Гладун, голова Відділу Українок Канади ім. О. Басарабової, зправа п. О. Семчук.

ВИСТАВА ФРАНКІЯНИ В МАНІТОБСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

В приміщенні виставової ґалерії в бібліотеці Манітобського університету відбулася в місяцях від травня до жовтня ц. р. цікава пропам'ятна виставва Івана Франка. За склом на великому столі були розкладені зразки творів Івана Франка, світлини та пояснювальний матеріял в англійській мові.

В поясненнях було подано коротку біографію Великого Каменяра та дещо з його творчости як поета, письменника, видавця і критика. Мапа східньої Европи, на якій зазначена Україна, як також місцевості перебування Франка, служила для кращої орієнтації. Слідували переклади Мойсея, Захара Беркута та збірки віршів на англійській мові. Побіч фотокопії рукопису "Народної пісні" знаходився переклад цієї першої сонети Франка на англійську мову.

В дальшому були виставлені: фотокопія свідоцтва уродження і хрещення, світлина з часів вступу у Львівський університет та світлина нагробного пам'ятника на Личаківському цвинтарі. Побіч, як ілюстрацію ювілейних видань, вміщено по томові із київського і нью-йоркського видання його творів. Також вміщено і "Нарис історії українсько-руської літератури" написаної і виданої І. Франком ще 1910 р. Примірник "Вістника" свідчив про редакторську працю І. Франка. Цікавою була сторінка з "Українського слова", присвячена Франкові і видана день по його смерті.

Вистава була влаштована заходами відділу славістики Манітобського університету та пройшла з повним успіхом. Її відвідало багато зацікавлених, а передусім студенти української мови. Деякі матеріяли та ввесь паяснювальний матеріял надіслала нью-йоркська публічна бібліотека, яка минулого року влаштувала в Ню Йорку подібну хоч багато більшу виставу.

Дарія Зельська

РІДКІСНІ ВИДАННЯ Й РУКОПИСИ НА ВИСТАВІ ЖІНОЧОГО ДРУКОВАНОГО СЛОВА У ВІННІПЕҐУ

Заходами Комітету Українок Канади в Вінніпеґу відзначено окремими святкуваннями 70-річчя появи першого жіночого альманаха "Перший Вінок", що — як відомо — вийшов у Львові за редакцією й коштами Н. Кобринської й Ол. Пчілки в 1887 році. Крім концертової частини й змістовної доповіді пані мґр. Ірини Книш відбулася перша в Канаді ретроспективна вистава жіночих видань і рукописів, що була справді висококультурною імпрезою і вповні виправдала працю пань: С. Залозецької, А. Білоус, Є. Стахової, К. Антонович, Д. Гаврисишин, Є. Вербицької й ін. На прикрашених українськими килимами столах розкладено було в хронологічному порядку такі відділи вистави: періодика, белетристика й поезія, наукові праці, публіцистика, куховарські книжки, графіка, дитячі видання. На окрему увагу заслуговували рідкісні видання й рукописи деяких авторок. Крім "Першого Вінка", що був випозичений із Бібліотеки ОУКО й стояв на почесному місці під портретами Наталії Кобринської і Олени Пчілки, такі унікатні видання, згл. рукописи полонювали увагу відвідувачів вистави: 1857 — рукопис Марка Вовчка п. н. "Козацька Кров" з Університетської Бібліотеки у Вінніпеґу, рукописи Івана Франка видані УВАН-ом із колекції пані Анни Франко-Ключко з Торонта, рукопис праці д-р М. Антонович-Рудницької "Початки Козаччини" та рукопис дисертації д-р Ганни Наконечної з Мюнхену п. н. "Географія слів української розговірної мови" (1952). Два останні рукописи з Бібліотеки УВАН у Вінніпеґу.

Так вистава як і концерт пройшли з повним успіхом і були гідним відзначенням роковин "Першого Вінка". Пані С. Залозецькій, голові культурно-освітньої референтури при КУК, що заініціювала цю імпрезу й багато доложила праці до її завершення, належиться велике признання.

ЗА КРАСУ І МОЛОДІСТЬ

ПЛЕКАННЯ ВОЛОССЯ

Гарне, блискуче, шовкове волосся не так легко осягнути, як може комусь здаватись. Особливо восени відчуваємо наслідки жаркого літнього сонця, яке вибирає охоронний товщ.

Ваше волосся потребує збільшеної уваги і ніякі в світі крашені полоскання чи "тоніки" не заступлять щоденного плекання.

На вдержання здорового й блискучого волосся найбільше успішним способом досі залишився старомодний масаж пальцями та вечірнє щіткування — 100 разів! Масаж спричиняє більший доплив крови на поверхню, розширяє пори. Масуйте пучками усіх 10-ох пальців. Починайте від шиї і кружляйте пальцями в маленькі кола — не опустіть ні одного кусника шкури й не спішіться. Після масажу слідує щіткування (вживайте щітку з природного волосіння). Голову опустіть нижче серця; щіткуйте від корінців волосся дозовні. Щіткування побуджує товщені залози, розповсюднює природний товщ вздовж волосків, скріплює цибульки.

Дбайливо дібраний шампон та полоскання також помагає. Сьогодні є препарати для всякого роду волосся та стану шкури. Модерні шампони дуже добре очищують волосся, одначе разом із брудом змивають увесь охоронний товщ. Тому для сухої шкури на голові поручається готові натовщуючі препарати як олійки чи емульсії.

Дуже важним є правильне сушення волосся. Ослаблене волосся не сушіть витиранням, а радше на теплому повітрі. Коли ви у фризиєрні під електричним висушуванням, реґулюйте тепло й не допускайте до перегрівання, яке нищить волосся та в наслідок чого волосся кришиться і випадає.

Євгенія Янківська

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛІВ ОУК

ВИНДСОР, ОНТ.

ВІДНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ

По літніх вакаціях членки ОУК у Виндсорі приступили знову до організаційної праці, беручи вперше активну участь у підготовці ювілею УНО, що відбувся 15 вересня ц. р.

Під час бенкету, що його гарно підготовило жіноцтво, промовляло багато визначних осіб — голова Філії УНО, п. Богдан Зелений, о. М. Горошко, през. Президії УНО, п. М. Плавюк. Були також численні привіти — від Братніх Організацій УСГ, ОУК і МУН, Рідної Школи, КУК, Української Кредитової Спілки, УНС, Т-ва "Просвіта", БУК, Гетьманців і СУМ. Були й привіти від Окружної Ради і Відділів ОДВУ з поблизького Детройту. Квіти на цю оказію прислали п-во О. і М. Косіковські, п-во Лисай і Українська Кредитова Спілка.

Відділ ОУК у Виндсорі постійно проявляє активну діяльність. Згадати б тільки про виступ хору ОУК під проводом п. Анни Зеленої на Шевченківськім концерті, писання писанок, спільне Свячене з БО, відвідини хворих українців по шпиталях, участь у ювілеї УНО в Торонті, підготовка коронації 3-ої королеви "Ж. С.", п. М. Косіковської і княжних, пп. П. Подільчук і А. Курилів, День Батька, пікніки в користь Рідної Школи і т. п. Це все ділянки, в які членки вложили багато часу й щирої, жертвенної праці.

Анна Войтович

ЕДМОНТОН, АЛТА.

ОЖИВЛЕНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛУ

На Загальних Зборах Відділу ОУК з початком ц. р. в Едмонтоні було вибрано головою на 1957 рік довголітню і заслужену членку ОУК ,п. Ольгу Гладун.

Під енергійним проводом п. Гладун Відділ ОУК відбув в цьому році багато імпрез, які були добре зорганізовані і пройшли з великим успіхом.

Цей рік Відділ розпочав великою новорічною забавою, а в дні 19 січня відбулася в залі УНО традиційна свята Вечеря. В неділю, дня 24 лютого по полудні Відділ ОУК підготовив жалібну Академію, присвячену сл. п. О. Базараб та О. Телізі. П. Катерина Піттел прочитала реферат. Два вірші були виддеклямовані дітьми Рідної Школи — Марусею Венгренюк та Одаркою Іванусів, за підготовкою вчительки Рідної Школи, п. С. Климкович. Панна Галя Крук відспівала дві пісні під акомпаньямент Мирослава Куця. На кінець голова подякувала всім учасникам та присутнім. З приходу вислано було $25.00 на Український Золотий Хрест.

В неділю, 7-го квітня Відділ ОУК підготовив Весняний Чай, на якому було багато гостей. Програма за підготовкою Мирослава Куця складалася з танцюристів МУН, сольоспіву Галі Крук та дуету Наді й Віри Крамар.

Спільними заходами Філії УНО й Відділу ОУК 6 травня влаштовано традиційне свячене, на якому були присутні такі достойні гості як посадник міста та представники обох церков.

З виставки українського народнього мистецтва в Едмонтоні. Зліва до права сидять: Віра Федорів — господиня, Ольга Гладун — голова, Катерина Піттел; стоять: Катерина Огінська, Марія Дуб — скарбничка, Марія Клинчук — бувша голова, Ірина Суховерська — секретарка, Стефанія Касіян, Анна Кузьо, Катерина Притула.

У дні 9-го квітня Відділ ОУК спільно з Філією УНО відбули Вечір "Нового Шляху" для відзначення 25-літнього ювілею "Нового Шляху"

І звичайно, **як кожного року**, Відділ ОУК влаштував велику фамілійну забаву-пущення.

Під час літнього сезону праця на якийсь час була перервана.

В неділю 22-го вересня ц .р. Відділ ОУК розпочав осінній сезон великим Осіннім чаєм з виставою вишивок, що відбувся в залі УНО і був найбільш успішною імпрезою ОУК у цьому році. Пані Ольга Гладун привітала гостей і попросила до слова пані З. Грещук, що була запрошена відкрити Чай і виставу. Її змістовна й добре підготована промова зробила гарне враження на присутніх. Вітали гостей при вході пп. О. Гладун, М. Маґера та І. Суховерська. При вписовій книзі сиділи пп. М. Клинчук, К. Піттел, А. Кузьо і К. Притула. Заля була прикрашена осінніми квітами, головний стіл був накритий щойно скінченим великим вишиваним обрусом, що його Відділ ОУК придбав для себе і вишиття якого зайняло майже рік. Надбання цього обруса Відділ ОУК завдячує в першій мірі завзяттю і енергії п. К. Огінській.

Чай наливали запрошені пані: З. Грещук, Г. Грицина, В. Тарнавська, І. Петецька, П. Касіян, Н. Винник, М. Берлад, С. Парада, С. Монастирська та А. Чарнецька. Господинями були пп. В. Федорів і П. Тимочко.

Членки ОУК і МУН обслуговували гостей, між якими було багато визначних громадян Едмонтону. Було також декілька гостей з-поза Едмонтону, що в тому часі були тут у відвідинах, як п. О. Конопка з Саскатуну, панство Кметики з Вінніпеґу та п. М. Іваник з Лоймінстер, Саск.

Найбільшою атракцією чаю була вистава вишивок, писанок і кераміки, яку дуже дбайливо зібрали і влаштували пп. О. Семчук, К. Огінська, О. Гладун та М. Дуб.

Пан Мирослав Куць підготував коротку, але цікаву й різноманітну програму. Пані С. Войціховська співала сольо, панни Ірена і Галя Крук — дует, Йосиф Станишевський відтанцював чумака під гучні оплески присутніх, а група танцюристів МУН дуже добре写писалася в групо вому танці.

Загально, чайне приняття відбулося з великим моральним і матеріяльним успіхом. Маємо надію, що це заохотить наших членок до дальшої інтенсивної праці в осінньому сезоні.

Членка

ТОРОНТО, ОНТ.

ВІДІЙШЛА У ВІЧНІСТЬ

Бл. п. Марія Самець

В суботу, 8 червня ц. р. по важкій недузі перестало битися серце Марії Самець, любої дружини п. Івана Самця. Відійшла у вічність у середнім віці свого життя, лишаючи дорогого чоловіка й сина. Померла на Зелені Свята. Похорон відбувся в понеділок 10 червня з української православної катедри св. Володимира на цвинтар Проспект. Рідня, приятелі і знайомі прийшли віддати останню прислугу Покійній. В церкві під час Богослуження ВПреосв. архиєпископ Михаїл уділив благословення. Прощальну промову сказав о. прот. П. Самець.

Блаженої пам'яті Марія була скромна, лагідної вдачі, добра й жертвенна як на церкву і народні цілі. Належала до Відділу Організації Українок Канади. По можності як членка виконувала організаційні обов'язки. Смерть Марії Самець для всіх членок була великим ударом, бо смерть вирвала з наших рядів членку, жінку від чоловіка і матір від сина. Прощальна промова на цвинтарі, що її сказала голова Центральної Управи, п. С. Савчукова, зворушила всіх до глибини душі. По похороні всі присутні приїхали до Національного Дому на обід, що його приготовили членки ОУК. Промову співчуття сказав о. Самець від себе й односельчан.

Від Відділу ОУК вислів співчуття сказала п. О. Заяцева.

Управа Відділу ОУК і всі членки складають щиру подяку п. І. Самцеві за дарунок на організаційні цілі в сумі $200.00. Хай Всевишній дасть Вам сили і витривалости перенести те велике горе. А покійній Вашій дружині царство небесне!

Членка ОУК

КУТОК ЛЮБИТЕЛІВ КВІТІВ

Запитання Вп. Пані З. Смітюх, Торонто, Онт.: Я посадила тюльпани, але не знаю чи добре. Може за глибоко?

Відповідь: Тюльпани треба садити досить глибоко в добру землю. Якщо земля легка, піскова, то треба садити глибше, а саме 10 інчів має бути землі над горішною частиною цибульки. Якщо земля тяжка, то тюльпани садять плитше, на 6 інчів.

Ви не подаєте як глибоко посадили, тому не можу сказати чи посаджено добре. Перевірте самі.

Запитання Вп. Пані Наталки Дубової, Лорейн, Огайо: Я купила дім. З одного боку є площа до паркування авт. Хочу посадити зелену огорожу. Прохаю порадити що садити, як і коли? Чи можна дати дротяну сітку?

Відповідь: Правдоподібно межа парцелі з площою паркування є проста лінія. Певно, що можна й буде дуже гарно виглядати така жива загорода. Живопліт робиться з кущів або дерев. Можна дати один або більше рядів. Кожний живопліт, крім окраси, ще служить для охорони від порохів, снігових завіїв та охороняє від навідування псів. Кращі живоплоти є з кущів, з густими коронами від $\frac{1}{2}$ до 1 метра височини. Ширина приблизно така сама.

Живоплоти можна підстригати й надавати їм різну форму. Живоплоти бувають з квітучих кущів як:

Лапчатка кущева (Disiphora fruticosa). Вона має жовті квіти, галузки червонялві. Квіти появляються на вершках галузок. Цвіте від червня до осени. Росте поволі. Зносить слабе затінення. До ґрунту й вогкости невибаглива. Розмножувати зеленими черенками, або відкладами. (Читайте "Веґетативне розмножування" в "Ж. С.", ч. 3 за 1952 рік).

Декоративна рожа, жасмін (Philadelphus). Має білі квіти, великі, пахучі. Цвіте в червні-липні. Росте швидко. Витревала на тінь. До ґрунту не дуже вимагаюча. Розмножують її черенками, відкладами і відкоріневими виростками. Є кілька відмін. (P. microphyllus, P. coronarius, P. pubescens і ін.

Спирея (Spiraea). Кущ дуже багатий на різні відміни. Квіти дрібні, зібрані в китиці різнородних форм. Росте швидко, невибаглива до ґрунту, але любить світло. Розмножують її як вище, крім того поділом кущів. Головніші види Спиреї є такі: (S. laevigata, S. solicifolia, S. arguta, S. sorbifolia, S. media і ін.

Японська спирея (S. japonica або S. callosa) найбільш уживана. Це кущ до 1 метра високий. Квіти червоні, зібрані в китиці парасолькового вигляду. Цвіте з червня до серпня.

Аморфа або Крутик (Amorpha fruticosa). Пізно розвивається. Цвіте в липні-серпні дрібними фіялковими квітами, зібраними в колоски. Росте швидко, до ґрунту невибаглива, зносить посухи й легку тінь.

Всі ці цвітучі живоплоти, якщо хочемо, щоб вони цвіли, не **підляґають підстригуванню.** Вони надаються для відгороджування одної частини вулиці чи городу від другої.

Для довгого цвітіння вимагають певного догляду, як вирізування засохлих галузок, погноєння тощо.

Крім цвітучих живоплотів є ще два роди живоплотів, які можна підтинати. Підтинання робиться при помочі садових ножиць над натягнутим шнуром. Один рід це живоплоти листяних порід, другий — вічнозелений зо шпилькових кущів та дерев.

Асортимент дуже великий. Є понад 100 різних назв.

До першої належать:

Кизиль (Cotoneaster). Високий до 1.5 метра. Квіти рожеві, білі-малопоказні, цвітуть у травні. Овочі червоні або чорні. Невибагливий до ґрунту й вогкости. Росте швидко й дуже добре зносить підтинання. Розмножується різними способами. Є багато відмін:

Жасмін, Спирея — про них була згадка вище.

Берберіс (Berberis). Його гони покриті колючками. Листки зубчасті, восени червоніють. Цвіте в травні. Квіти білі. Овочі можна їсти. Росте поволі, не дуже вибагливий до ґрунту, але незвичайно витривалий на посуху. Любить сонце. В тіні зле росте. Є багато відмін. Деякі виростають до 7 метрів височини. Важніші відміни: B. vulgaris, B. amurensis, і ін. Є вічнозелені як B. candidula, B. verruculosa і ін.

Дейція (Deutzia crenata). Кущ низького росту. Квіти білі.

Граб, Шовковиця, Колюча вишня, Дика рожа, Акація, Дерен, Верба, Клени. Всі ці дерева нам відомі.

Гледичія (Gleditschia triacantha). Дерево до ґрунту невибагливе. Зносить посухи. Любить світло.

Лоніцера (Lonicera). Це невибагливий і швидкоростучий кущ. Легко розмножується насінням. Найбільш поширені відміни: L. chrysantha, L. tatarica і ін.

Ліґуструм (Ligustrum vulgare). Кущ, що має білі, дрібні, пахучі квіти. Цвіте в травні-червні. До ґрунту й вогкости невибагливий. Добре зносить тінь. Росте швидко. Добре зносить підтинання. Розмножують насінням, черенками і відкладами. Найбільш поширені відміни: L. Sempervirens, L. Italicum, L. Japonicum і ін.

Ґеніста (Genista tinctoria). Невибагливий, низький кущ з жовтими квітами. Добрий для підтинання.

Абелія (Abelia). Кущ до 3 метрів високий. Багато цвіте, любить світло, вимагає доброго ґрунту.

Зо шпилькових дерев уживають до живоплотів: **Звичайну ялицю, Гірську сосну, Ялівець, Бушпани і Тую.** Їх не описую, бо всім відомі.

Назви подаю з латинської мови, щоб легше було знайти в каталогах. Ціни на живоплоти є різні. Напр. каталог фірми Wayside Gardens, Mentor, Ohio має такі ціни: бушпани (Buxus) — 100 штук $40.00 - 50.00, ялівець (Taxus) — 100 штук $150.00, кизиль — 100 штук $70.00.

Наша рада є така: вибрати живопліт, що найбільш підхожий, дістати каталоги по можності від фірми близької до місцевости, де мешкаєте й поінформуватися щодо ціни.

Перед садженням треба викопати рів, глибокий на 50 цт. Садити на пів метра від краю межі. Можна садити в один ряд і два ряди. На один метр однорядної посадки садиться 3 - 4 кущі при дворядному 5 - 6 кущів. Між рядами віддалення 20-30 цт. Між кущиками віддалення 30 - 40 цт.

Перший рік кущі не треба підтинати. Робити це на другий рік, так як згадано.

Садити можна восени або весною. Може краще для Вас буде веснянна посадка, а з осени приготуйте рови.

Ближчі інформації подам, коли виберете собі живопліт.

Леонід Бачинський

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

МІЦНИЙ БУЛЬЙОН

2 ф. м'яса з доброю кісткою
6 горняток води

Покраяти м'ясо в інчові кусники та дати до горшка. Залити водою, трішки посолити й залишити на одну годину враз із кісткою у воді. Відтак варити на малому вогні 3 години. Перецідити. Повинна остатися 1 кварта бульйону. Переховувати в холодільнику та вживати до юшок.

ПОМІДОРОВА ЮШКА З РИЖОМ

1 квартова пушка (кен), або 6-7 свіжих помідорів
1 кварта бульйону
1 цибуля
1 ложечка цукру
1 бобковий листок
2 цілі гвоздики (кловс)
1 ложечка солі
1/8 ложечки паприки
½ горнятка звареного рижу

Поставити всі складники (крім рижу) до горщика та варити поки цибуля стане м'ка. Перетерти через ситко. Класти на тарілки по ложці рижу та ложці доброї квасної сметани, як хто любить. Залити гарячою юшкою та зразу їсти.

КУРКА ПО КОРОЛІВСЬКИ З ПРИПЕЧЕНОЮ ГРІНКОЮ ХЛІБА

2 горнятка зимної покришеної курки
1 горнятко варених печериць
1 зелений перець
1 ложечка солі
¼ ложечки білого перцю

Сос

2 ложки масла
2 ложки муки
2 ½ горнятка молока або солодкої сметани
припечені грінки (скибки) хліба

Розтопити масло додати муку та розпустити гарячим молоком або сметаною, мішаючи щоб не було грудок. Варити 3 хвилини. Додати курку, печериці, дрібно покришений зелений перець, сіль і білий перець. Все разом заварити й накладати гаряче на припечені грінки хліба.

ЧОКОЛЯДОВИЙ ТОРТ З ПОМАРАНЧОВОЮ МАСОЮ

1 ¾ горнятка муки
1 ложечка соди (бейкінґ сода)
1 ложечка солі
1½ горнятка цукру
1 ½ горнятка товщу (масла або "шортенінґ)
1 горнятко маслянки
3 білка з яєць
3 таблички несолодженої чоколяди

Маса

1/3 горнятка масла
1 ½ ложки обтертої шкірки з помаранчі
1 ложечка обтертої шкірки з цитрини
¼ ложечки солі
1 жовток
3 ½ горнятка цукру-мучки (айсінґ шуґар)
1 ложка помаранчового соку
2 ложки цитринового соку
1 табличка несолодженої чоколяди
1 ложечка масла

Пересіяти муку (найкраще таку, що призначена на печення тортів), відмірити, додати соду, сіль і цукор. Окремо втерти в мисці товщ поки зм'якне, тоді додавати пересіяну з сухими складниками муку. Замішати, додати ¾ горнятка маслянки і добре втирати. Додати білки (невбиті), розтоплену чоколяду та решту маслянки. Сполучити все разом, вилити до двох вистелених восковим папером тортівниць та пекти 30 хвилин у печі при температурі 350 Ф. Піч нагріти наперед. Переложити помаранчовою масою: втерти масло з помаранчовою і цитриновою шкіркою та сіллю. Додати жовток і добре замішати. Всипати цукор на переміну з соками, ввесь час втираючи все добре. Переложити цією масою торт та зверху покрити. Розтопленою чоколядою з маслом полити по масі. Можна полити й через форму та при тому виробляти всякі гарні візерунки.

ПОМАРАНЧОВІ ТІСТЕЧКА

1 ½ горнятка муки
1 ½ ложечки порошку до печива (бейкінґ павдер)
¼ ложечки солі
¾ горнятка мілкого цукру
1 ложечка обтертої шкірки з помаранчі
1/3 горнятка масла
1 яйце
2 ½ ложки помаранчового соку
¼ ложечки цитринової есенції
¼ горнятка дрібно покришених волоських оріхів
1 горнятко родзинків

Втерти масло з цукром, додати вбите яйце, все разом добре далі втирати, додаючи помаранчову шкірку, сік і есенцію. Пересіяти всі сухі складники, додати помиті й висушені родзинки, горіхи та все добре разом сполучити. Кидати ложкою на натовщену рівну бляху малі тістечка (повинно їх бути до 50) та пекти 15 хвилин при температурі 350 Ф. Дуже добрі до чаю.

ВИПРОДАЖ ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ – КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!

З приводу Свята Книжки знижуємо ціну поодиноких чисел "Жіночого Світу" з попередніх років з **25 центів на 15 центів, або 2 числа за 25 центів.** На пересилку й опакування долучити 10 центів.

На складі маємо ще такі числа: **1950 р.** — ч. 2 (14 прим.), ч. 4 (28 прим.), ч. 5-6 (27 прим.), ч. 7 (29 прим.), чч. 9, 10, 11 і 12 по 29 прим.; **1951 р.** — ч. 1-2 (8 прим.), ч. 3 (3 прим.), чч. 4, 5, 6, 7-8 по 29 прим., ч. 9 (18 прим.), ч. 10 (17 прим.), ч. 11-12 (28 прим.); **1952 р.** — ч. 1 (2 прим.), чч. 2 і 3 по 30 прим., чч. 4 і 5 по 9 прим., ч. 6 (3 прим.), ч. 7-8 (29 прим.), ч. 9 (23 прим.), ч. 10 (29 прим.), ч. 11 (10 прим.), ч. 12 (21 прим.); **1953 р.** — ч. 5 (2 прим.), ч. 6 (29 прим.), ч. 9 (5 прим.), ч. 11 (15 прим.), ч. 12 (27 прим.); **1954 р.** — ч. 2 (9 прим.), ч. 3 (14 прим.), ч. 4 (12 прим.), ч. 5 (4 прим.), ч. 6 (24 прим.), ч. 7-8 (4 прим.), ч. 9 і 10-11 по 14 прим., ч. 12 (9 прим.); **1955 р.** — ч. 2 (27 прим.), чч. 3, 4, 5-6, 7, 8 і 9 по 29 прим., ч. 10 (12 прим.), чч. 11 і 12 по 29 прим.; **1956 р.** — ч. 1 (10 прим.), ч. 2 (6 прим.), ч. 3 (27 прим.), ч. 4 (17 прим.), ч. 5 (9 прим.), ч. 6 (13 прим.), ч. 7-8 (10 прим.), чч. 9, 10, 11 і 12 по 29 прим.

Знижка триватиме **до кінця грудня ц. р.** Тож користайте з нагоди і доповніть свої річники бракуючими числами. Замовлення враз з грішми висилайте на адресу: Woman's World, Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

Адміністрація "Жіночого Світу"

ВЖЕ ПРИЙМАЄМО ОГОЛОШЕННЯ РІЗДВЯНИХ ПОБАЖАНЬ

Як попередніми роками, так і цього року даємо нагоду Відділам ОУК, читачкам "Ж. С.", професіоналістам і підприємствам передати на сторінках "Жіночого Світу" традиційні різдвяні побажання своїм членкам, Братнім Організаціям, рідні, друзям, клієнтам, покупцям і др.

Затримайте надалі цей гарний культурний звичай і разом з грішми зразу присилайте свої оголошення-побажання, до 15 грудня ц. р. найпізніше на адресу: Woman's World, Box 791, Winnipeg, Man., Canada.

Ціни різдвяних побажань: ціла сторінка $50.00, ½ сторінки $30.00, ¼ стор. 17.00, 3 через 1½ цаля $5.00.

Адміністрація "Жіночого Світу"

ПРОХАННЯ ДО ЧИТАЧОК "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Хто має з Вас число 1 (за січень) з років 1950, 1953, 1954 і 1955 та ч. 7-8 з 1953 р.?

Якщо маєте і не складаєте річників, перешліть за посередництвом адміністрації "Жіночого Світу" для тих, що хотіли б доповнити свої річники. Ці числа можемо виміняти за інші, зарахувати на передплату "Ж. С.", або заплатити повну ціну (25 центів) за них.

Прохаємо вийти назустріч цьому проханню. — **Адм.**

КРЕМИ Євгенії Янківської:

Гормонові проти зморщок $2.75
Вітамінові віджививні $1.85
Підклад під пудер ("Павдер Бейз Лошен") $1.25
"Астрінджент" на стягнення порів $1.25
Молоко до рук "Генд Лошен" $0.95
"Скин Фрешенер" — тоалетна вода на зелах $1.25

Висилається за післяплатою.

Адреса:
MONA LISA COSMETICS MFG.
Box 1033 Toronto 3, Ont.

ЖІНКИ! Купуйте зимові плащі у
JOHNSON'S FURS
Sudbury. Ont.

Бажаємо поступу!

J. E. BLAIS JEWELLERS LIMITED
73 Elm St. E.
SUDBURY, ONT.

ДРУКАРНЯ "НОВОГО ШЛЯХУ"

ДРУКУЄ:

- Часописи
- Книжки
- Словники
- Памфлети (брошури)
- Молитовники
- Каталоги
- Календарі
- Календаріюми (педс)
- Летючки
- Шери (уділи)
- Цертифікати
- Грамоти
- Наголовні листи
- Коверти
- Обіжні листи
- Адресові наліпки
- Прив'язки (Теґс)
- Весільні запрошення
- Родинні повідомлення
- Тикети вступу
- Базарові тикети
- Тикети до передержки
- Бизнесові картки
- Бизнесові форми
- Білянсові зіставлення
- Стейтменти
- Інвойси (рахунки)
- Мапи

ТА ІНШІ ПРАЦІ З ОБСЯГУ ДРУКАРСЬКОЇ ШТУКИ. ПРИСТУПНІ ЦІНИ, СОЛІДНА і ШВИДКА ОБСЛУГА!

Замовлення з-поза Вінніпеґу викнується в якнайскорішому часі. При більших або постійних замовленнях — відповідна знижка.

Замовлення на часопис і дуркаські праці слати на адресу:

NEW PATHWAY
P. O. Box 785 Tel. 93-1976 Winnipeg, Man.

ДОБРА НОВИНА! — ЧИТАЙТЕ ВСІ!

Вже вийшла з друку і є в продажі книжечка
КАТЕРИНИ АНТОНОВИЧ
знавця українського народнього мистецтва

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ОДЯГ

Ця книжечка подає точний опис і крій українського народнього дівочого вбрання включно з двома двокольоровими таблицями взорів. Є там також пояснення щодо вигляду народнього одягу для малих дівчаток та опис і крій чоловічих шараварів. Вступні і кінцеві завваження про народнє мистецтво і наші традиції доповнює зміст цього цінного і так необхідного підручника для всіх, хто цікавиться і бажає причинитися до поширення правильного українського народнього одягу на сцені — хорових, танцювальних і драматичних гуртків чи інших ансамблів.

Підручник **"Український народній одяг"** має 24 двоколонні сторінки, багато ілюстрований. Мистецька обгортка і рисунки Катерини Антонович.

НАКЛАД ОБМЕЖЕНИЙ. — ЦІНА 50 ЦЕНТІВ. — КНИГАРНЯМ ВІДПОВІДНИЙ ОПУСТ.

Замовляти на адресу:

WOMAN'S WORLD
Box 791 — Winnipeg, Man., Canada.